

STŘEDNÍ ŠKOLA - CENTRUM ODBORNÉ PŘÍPRAVY TECHNICKÉ KROMĚŘÍŽ

Nábělkova 539/3, 767 01 Kroměříž

UČEBNÍ OSNOVY

VŠEOBECNĚ VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ A EKONOMIKY

čtyřletých oborů

středního vzdělání s maturitní zkouškou

s kódovým označením „L“

Schválil: Ing. Bronislav Fuksa
ředitel SŠ-COPT

Dne: 1. 9. 2017

Obsah:	Str.
1. Jazykové vzdělávání a komunikace	3
1.1. Český jazyk a literatura	3
1.2. Anglický jazyk	35
1.3. Německý jazyk	61
2. Společenskovědní vzdělávání	82
2.1. Občanská nauka	82
2.2. Dějepis	96
3. Přírodovědné vzdělávání	102
3.1. Fyzika	103
3.2. Chemie	112
3.3. Základy ekologie	119
4. Matematické vzdělávání	125
4.1. Matematika	125
5. Estetické vzdělávání	144
5.1. Literatura a umění	144
6. Vzdělávání pro zdraví	144
6.1. Tělesná výchova	144
7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	176
7.1. Informační a komunikační technologie	176
8. Ekonomické vzdělávání	186
8.1. Ekonomika	186
9. Změny a doplňky	197
9.1 Zdravotní tělesná výchova	197

1. Jazykové vzdělávání a komunikace

1.1. Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk a literatura má komplexní charakter. Propojuje oblast jazykového a estetického vzdělávání.

Jazykové vzdělávání vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na výchovu k vědomému, kultivovanému čtenářství. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
 - využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele.
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu:

- vysvětlit žákům systém mateřského jazyka.

- vést žáky k uplatňování mateřského jazyka v rovině vnímání, pochopení a správného užití..
- umožnit žákům využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory.
- umožnit žákům pochopit význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění.
- naučit žáky získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů a vhodným způsobem je předávat.
- kultivaci žáků přispět k vytváření hodnotové orientace občana demokratické společnosti.
- přesvědčit žáky, aby přistoupili k umění jako specifické výpovědi o skutečnosti.
- přesvědčit žáky o nutnosti tolerance k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí.
- vést žáky k tomu, aby ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty a samostatně získávali přehled o kulturním dění ve svém okolí
- vysvětlit žákům vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

b) Charakteristika učiva:

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:

- obsahem navazuje na vědomosti a dovednosti, které žáci získali na základní škole vysvětlí systém mateřského jazyka, především zákonitosti tvarosloví a skladby, upevní znalosti pravopisných pravidel a vysvětlí správné používání cizích slov a odborných termínů

Komunikační a slohová výchova

- vysvětlí principy rétoriky, verbální a nonverbální komunikace upevní kompetence praktickým nácvikem nejčastějších komunikačních situací upevní znalosti základních slohových útvarů a postupů v mluvené i psané podobě

Práce s textem a získávání informací

- vede k pochopení různých informačních zdrojů a způsobů práce s nimi upevní a prohloubí dovednosti žáků praktickým nácvikem

Umění a literatura

- vysvětlí žákům rozdíly mezi jednotlivými druhy umění
- seznámí žáky s literaturou jako specifickým druhem umění
- seznámí žáky se základními směry v umění a literatuře od starověku až po 20. století a jejich představiteli

Práce s literárním textem

- vysvětlí jednotlivé literární žánry a základní prvky výstavby literárního díla, na rozborech konkrétních ukávek vede žáky k pochopení textů a myšlenek autorů
- snaží se vést žáky k vnímání estetické roviny textu a k vlastnímu estetickému zážitku z četby

Kultura

- seznámí žáky s kulturními institucemi ČR a regionu
- naučí žáky vyhledávat informace o kultuře, kultivaci ovlivňuje princip výběru
- seznámí žáky se základními normami společenského chování
- vede žáky k toleranci k odlišným pohledům na svět, národ a kulturu, vysvětlí vliv médií a reklamy na proměnu kulturních hodnot

c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí:

V této oblasti je jazykové vzdělávání úzce provázáno se vzděláváním estetickým. Žáci jsou vedeni k chápání jazyka jako prostředku komunikace, ale rovněž jako estetického a kulturního fenoménu.

Cílem jazykového vzdělávání není pouze rozvoj a kultivace písemného a mluveného projevu žáka, ale také získání a prohloubení postojů, které by žáka vedly k vnímání krásy jazyka a uvědomělé a cílené percepci uměleckého textu. V oblasti osobnostního rozvoje jsou žáci vedeni k soustavné práci s odborným textem a zdroji informací, které vedou k jejich profesnímu růstu.

V součinnosti s jazykovým vzděláváním přispívá estetické vzdělávání k chápání jazyka jako prostředku umělecké tvorby a objektu estetického vnímání. Vede žáky ke snaze o vlastní estetický prožitek při vnímání uměleckého díla.

Zároveň přispívá k formování takových postojů žáků, které vedou ochraně a rozvíjení společenských a kulturních hodnot a zároveň k toleranci odlišného pohledu na tyto hodnoty a otevřenosti vůči odlišným kulturním trendům.

Cílem předmětu je naučit žáka orientovat se v nabídce médií, kriticky ji hodnotit a z této nabídky si volit a vychovávat tak náročného čtenáře-posluchače-diváka a nikoli jen pasivního konzumenta.

d) Pojetí výuky:

Na začátku celku bude učivo vysvětleno kombinací výkladu a řízeného rozhovoru.

V dalších hodinách již bude těžiště výuky spočívat v získávání dovedností formou praktických cvičení (modelových rozhovorů ve skupinách, řízenou diskusi, písemným řešením zadaných úkolů).

Součástí výuky bude užití audiovizuální a informační a komunikační techniky, v návaznosti na materiálové vybavení školy.

K výuce budou použity vhodné jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká), čítanky, ukázky z literárních děl a pracovní listy, které vyučující připraví. Žáci budou poznatky zapisovat do sešitů.

e) Hodnocení výsledků žáků:

Hlediska hodnocení:

- správné řešení zadaných úkolů v písemné podobě (pravopisná cvičení, vypracování slohových prací)
- správné a originální řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích
- úroveň znalostí ověřovaná zkoušením
- vhodná, přiměřená a jazykově správná prezentace vlastního názoru při práci s ukázkami, podepřená věcnou argumentací vycházející ze znalosti literárních směrů, druhů, žánrů a forem
- aktivní přístup k řešení zadaných úkolů

Metody hodnocení:

- písemná práce, test
- slohová práce
- ústní zkoušení
- hodnocení skupinová práce

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky k sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Práce s uměleckým textem slouží k výchově k vědomému, kultivovanému čtenářství, k vytváření rozmanitých komunikačních situací (dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem), vede i k esteticky tvořivým aktivitám.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky.

Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;*
- získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.*

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Obecné poznatky o jazyce- vývoj českého jazyka

6 hodin

Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů čtyřletých oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou s kódovým označením „L“
platný od 1. 9. 2009 s poslední úpravou platnou od 1. 9. 2017 počínaje 1. ročníkem

8

výstupy	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se v soustavě jazyků - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	1. Obecné poznatky o jazyce- vývoj českého jazyka a jeho útvary 1.1 Zařazení českého jazyka 1.2 Příbuznost jazyků 1.1.1 Indoevropské jazyky 1.3 Vývoj českého jazyka 1.4 Stručná charakteristika češtiny 1.5 Národní jazyk a jeho útvary 1.5.1 Jazyk spisovný 1.5.2 Jazyk nespisovný 1.5.2.1 Česká nářečí
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Obecné poznatky o jazyce-spisovný jazyk 4 hodiny

výstupy	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - orientuje se v soustavě jazyků	2.1 Spisovnost a jazyková kultura 2.2 Úzus, norma a kodifikace 2.2.1 Normativní jazykové příručky 2.3 Vývojové tendence českého jazyka 2.4 Získávání a zpracování informací
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

3. Tvarosloví- slovní druhy 20 hodin

výstupy	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska	3.1 Podstatná jména 3.1.1 Ke slovním druhům obecně 3.2.1 Rozdělení podstatných jmen 3.2.1.1 Základní mluvnické kategorie 3.2 Přídavná jména 3.2.1 Zařazení příd. jmen 3.2.2 Přídavná jména jakostní a vztahová 3.2.3 Skloňování 3.2.4 Stupňování 3.3 Zájmena 3.3.1 Zařazení zájmen

	3.3.2 Druhy zájmen 3.4 Číslovky 3.4.1 Zařazení číslovek 3.4.2 Druhy číslovek 3.5 Slovesa 3.5.1 Zařazení sloves 3.5.2 Struktura slovesného tvaru 3.5.4 Slovesné tvary určité a neurčité 3.5.5 Druhy sloves 3.5.6 Kategorie sloves 3.6 Neohebné slovní druhy 3.6.1 K neohebným slovním druhům obecně 3.6.2 Příslovce 3.6.2.1 Dělení z hlediska významu 3.6.2.2 Stupňování 3.6.3 Předložky 3.6.3.1 Dělení z hlediska původu 3.6.3.2 Druhy podle pádů 3.6.4 Spojky 3.6.4.1 Souřadící 3.6.4.2 Podřadící 3.6.5 Částice 3.6.6 Citoslovce
komentář	
pokrytí průřezových témat	

4. Skladba – věta

6 hodin

výstupy	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - rozumí obsahu textu i jeho částí	4.1 Věta jako základní stavební jednotka 4.2 Věty jednočlenné a dvojčlenné 4.3 Významové vztahy ve větě jednoduché 4.4 Struktura věty jednoduché 4.4.1 Struktura věty dvojčlenné 4.4.2 Struktura věty jednočlenné
komentář	
pokrytí průřezových témat	

5. Skladba- větné členy

7 hodin

výstupy	učivo
---------	-------

- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - rozumí obsahu textu i jeho částí	5.1 Skladební funkce- dvojice 5.2 Větné členy základní a rozvíjející, řídicí a závislé 5.3 Větné členy holé a rozvité 5.4 Souřadně spojené větné členy 5.5 Psaní čárky ve větě jednoduché 5.6 Druhy větných členů 5.6.1 Podmět 5.6.2 Přísudek 5.6.3 Shoda přísudku s podmětem 5.6.4 Rozvíjející větné členy 5.6.4.1 Předmět 5.6.4.2 Příslovečné určení 5.6.4.3 Přívlastek 5.6.4.4 Doplněk 5.6.4.5 Postup při určování větných členů
komentář	
pokrytí průřezových témat	

6. Skladba- souvětí

11 hodin

výstupy	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - rozumí obsahu textu i jeho částí	6.1 Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá 6.2 Vztahy vět v souvětí 6.2.1 Souvětí podřadné 6.2.2 Souvětí souřadné 6.3. Postup při větném rozboru
komentář	
pokrytí průřezových témat	

7. Sloh

12 hodin

výstupy	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje	7.1 Jazykový styl- obecně 7.2 Stylistika 7.3 Slohotvorní činitele 7.4 Funkční styly 7.5 Psaný a mluvený projev 7.6 Stylová příznakovost 7.7 Slohové útvary a postupy 7.8 Prostě sdělovací styl

- neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozumí obsahu textu i jeho částí	7.8.1 Vlastnosti stylu 7.8.2 Stavba útvarů stylu 7.8.3 Mluvené útvary stylu 7.8.4 Psané útvary stylu 7.8.5 Stylizace mluveného projevu v umělecké literatuře 7.9 Umělecký styl 7.9.1 Zařazení stylu 7.9.2 Poetika 7.9.3 Struktura uměleckého textu 7.9.4 Jazykové prostředky stylu 7.9.5 Struktura uměleckého textu 7.9.6 Slohové postupy a útvary stylu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Základy literární teorie

3 hodiny

výstupy	učivo
- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	8. Základy literární teorie 8.1 Literární věda a její disciplíny 8.2 Poezie a próza 8.3 Literární druhy a žánry
komentář	
pokrytí průřezových témat	

9. Písemnictví starověku

3 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	9. Písemnictví starověku 9.1 Literatura staroorientálních států 9.2 Čínská literatura 9.3 Hebrejská literatura 9.4 Antická literatura
komentář	
pokrytí průřezových témat	

Občan v demokratické společnosti

10. Středověká evropská literatura

3 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	10. Středověká evropská literatura 10.1 Středověké chápání světa a vzdělanost 10.2 Románská a gotická kultura 10.3 Obecné znaky středověké literatury 10.4 Národní literatury.
komentář	
pokrytí průřezových témat	

11. Česká literatura středověku

5 hodin

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	11. Česká literatura středověku 11.1 Staroslověnské písemnictví 11.2 Latinsky psaná literatura 11.3 Počátky česky psané literatury 11.4 Literatura doby husitské
komentář	
pokrytí průřezových témat	

12. Renesance a humanismus v evropské literatuře

4 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných	12. Renesance a humanismus v evropské literatuře

- historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	12.1 Italská literatura 12.2 Francouzská literatura 12.3 Španělská literatura 12.4 Anglická literatura 12.4.1 W. Shakespeare
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

13. Renesance a humanismus v Čechách

4 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	13. Renesance a humanismus v Čechách 13.1 Latinsky píšící čeští humanisté 13.2 Národní humanismus
komentář	
pokrytí průřezových témat	

14. Baroko v evropské literatuře

3 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z	14. Baroko v evropské literatuře 14.1 Národní literatury

literární teorie	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

15. Baroko v české literatuře

3 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	15. Baroko v české literatuře 15.1 Specifika českého barokního umění 15.2 Domácí literatura- naukové texty, duchovní lyrika ,tvorba pololidová, tvorba lidová- slovesný folklor 15.3 Exulantská literatura 15.3.1 J. A. Komenský
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

16. Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropské literatuře

4 hodiny

výstupy	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	16. Klasicismus, osvícenství a preromantismus 16.1 Klasicismus 16.2 Osvícenství 16.3 Preromantismus
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

17. Návštěva kulturní instituce

1 hodina

výstupy	učivo
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	17. Návštěva výstavy, muzea, knihovny, filmového představení
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Lexikologie- základní pojmy

3 hodiny

výstupy	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	1.1 Slovo a pojmenování 1.1.1 Slovo a pojmenování 1.1.2 Vzájemné vztahy mezi pojmenováními a změny jejich významu 1.1.2.1 Mnohoznačná pojmenování 1.1.2.2 Jednoznačná pojmenování 1.1.2.3 Nepřímá pojmenování 1.1.2.4 Expresivní pojmenování
komentář	
pokrytí průřezových témat	

2. Lexikologie- slovo jako jednotka slovní zásoby

2 hodiny

výstupy	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	2.1 Slovo a jazykový systém 2.2 Lexikální a gramatický význam slova 2.3 Slovo a jeho vlastnosti 2.4 Slovní zásoba 2.5 Slovníky

komentář
pokrytí průřezových témat

3. Lexikologie- slovní druhy 2 hodiny

výstupy	učivo
	3.1 Třídění slovní zásoby 3.1.1 Slovní druhy z hlediska významového 3.1.2 Slovní druhy z hlediska tvaroslovného 3.1.3 Slovní druhy z hlediska skladebního
komentář	
pokrytí průřezových témat	

4. Slovo tvoření- tvoření slov v českém jazyce 4 hodiny

výstupy	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	4.1 Ke tvoření slov obecně 4.2 Morfém, tvarotvorný základ a formant 4.2.1 Druhy morfémů 4.3 Základní slovo tvorné způsoby 4.3.1 Odvozování 4.3.2 Skládání 4.3.3 Zkracování
komentář	
pokrytí průřezových témat	

5. Slovo tvoření- stavba slova 3 hodiny

výstupy	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	5.1 Stavba slova 5.2 Morfematická struktura slova
komentář	
pokrytí průřezových témat	

6. Skladba- věta

3 hodiny

výstupy	učivo
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	6.1 Formálně syntaktické vztahy ve větě jednoduché 6.2 Prostředky vyjádření skladebních vztahů ve větě
komentář	
pokrytí průřezových témat	

7. Skladba- větné členy

6 hodin

výstupy	učivo
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	7.1 Větné členy základové a nezákladové 7.2 Formální vyjádření větných členů slovem a vedlejší větou 7.3 Formálně nevyjádřený větný člen
komentář	
pokrytí průřezových témat	

8. Sloh

10 hodin

výstupy	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	8.1 Odborný styl 8.1.1 Zařazení stylu 8.1.2 Rysy stylu 8.1.3 Druhy stylu 8.1.4 Stavba odborných textů 8.1.5 Jazykové prostředky stylu 8.1.6 Slohové útvary a postupy stylu 8.2 Administrativní styl 8.2.1 Zařazení stylu 8.2.2 Charakteristické rysy projevu stylu 8.2.3 Normy 8.2.4 Jazykové prostředky stylu 8.2.5 Slohové útvary a postupy stylu

- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	8.2.6 Heslovitá struktura administrativních útvarů 8.2.7 Textová forma 8.2.8 Struktura úředního dopisu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

9. Romantismus ve světové literatuře

5 hodin

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	9. Romantismus ve světové literatuře 9.1 Národní literatury
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

10. Národní obrození

6 hodin

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	10. Národní obrození 10.1 První etapa NO - defenzivní 10.2 Druhá etapa NO - ofenzivní 10.3 Třetí etapa NO - vrcholná
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

11. Realismus ve světové literatuře

6 hodin

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	11. Realismus ve světové literatuře 11.1 Národní literatury
komentář	
pokrytí průřezových témat	

12. Česká literatura 2. poloviny 19. století

7 hodin

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých	12. Česká literatura 2. poloviny 19. století 12.1 Májovci- 60. léta

- literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	12.2. Ruchovci, lumírovci, novoromantismus- 70. a 80. léta 12.3 Historická próza 12.4 Venkovská próza 12.5 Realisticko- naturalistická literatura 12.6 Realistické drama:
komentář	
pokrytí průřezových témat	

13. Světová literatura na přelomu 19. a 20. století

4 hodiny

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	13. Světová literatura na přelomu 19. a 20. století 13.1 Symbolismus, impresionismus, dekadence, prokletí básníci
komentář	
pokrytí průřezových témat	

14. Česká literatura od přelomu 19. a 20. století do konce 1. sv. války

4 hodiny

výstupy	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	14. Česká literatura od přelomu 19. a 20. století do konce 1. sv. války 14.1 Moderní revue 14.2 Katolická moderna 14.3 Manifest České moderny 14.4 Tzv. generace buřičů

- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

15. Návštěva kulturní instituce

1 hodina

výstupy	učivo
- samostatně vyhledává informace v této oblasti - orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	7. Návštěva výstavy, muzea, knihovny, filmového představení
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Nauka o zvukové stránce jazyka

6 hodin

výstupy	učivo
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - řídí se zásadami správné výslovnosti	1.1 Fonetika a fonologie 1.2 Základy fonetiky 1.2.1 Rovina zvuková 1.2.2 Rovina tvoření řeči 1.2.3 Rovina vnímání řeči 1.2.4 Systém českých hlásek 1.2.5 Vyšší zvukové celky 1.3 Spisovná výslovnost 1.3.1 Výslovnost přejatých a cizích slov

komentář
pokrytí průřezových témat

2. Nauka o grafické stránce jazyka 10 hodin

výstupy	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - řídí se zásadami správné výslovnosti	2.1 Mluvená a psaná forma jazyka 2.2 Vlastnosti písemného projevu 2.3 Písmo 2.3.1 Vývoj písma 2.3.2 Vývoj českého pravopisu 2.3.3 Základní pravopisné jevy
komentář	
pokrytí průřezových témat	

3. Skladba- tvorba věty 5 hodin

výstupy	učivo
- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3.1 Valence, základová větná struktura, gramatický větný vzorec 3.2 Konstrukční větné zvláštnosti 3.3 Odchyly od větné stavby
komentář	
pokrytí průřezových témat	

4. Sloh 10 hodin

výstupy	učivo
- sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti - má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje	4.1 Publicistický styl 4.1.1 Vlastnosti stylu 4.1.2 Sdělovací prostředky 4.1.3 Forma 4.1.3.1 Mluvená publicistika 4.1.3.2 Psané publicistické útvary 4.1.4 Strukturní prvky novin a časopisů 4.1.5 Vlastnosti jazykových projevů stylu 4.1.6 Jazykové prostředky stylu

- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - řídí se zásadami správné výslovnosti	4.1.7 Slohové postupy a útvary stylu 4.1.8 Zpravodajské útvary stylu 4.1.9 Analytické útvary stylu 4.1.10 Beletristické útvary stylu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Informační a komunikační technologie	

5. Základy rétoriky

2 hodiny

výstupy	učivo
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - řídí se zásadami správné výslovnosti	5.1 Zařazení rétoriky 5.2 Rétorika podle Aristotela 5.3 Charakteristické znaky řečnických projevů 5.4 Prostředky řečnických projevů 5.5 Řečník 5.6 Hlavní řečnické útvary
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

6. Poezie ve svět. lit. v předválečném válečném a meziválečném období

5 hodin

výstupy	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z	6. Poezie ve svět. lit. v předválečném, válečném a meziválečném období, moderní básnické směry - futurismus, kubofuturismus, expresionismus, surrealismus 6.2 Osobnosti jednotlivých národních literatur

literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

7. Próza a drama ve svět. lit. v předválečném, válečném a meziválečném období 8 hodin

výstupy	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	7. Próza a drama ve svět. lit. v předválečném, válečném a meziválečném období 7.1 Obraz 1. svět. v. v literatuře 7.2 Osobnosti jednotlivých národních literatur 7.3 Německy píšící pražští autoři
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

8. Česká poezie od konce 1. svět. v. do konce 2. svět. v. 7 hodin

výstupy	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm	8. Česká poezie od konce 1. svět. v. do konce 2. svět. v. 8.1 Proletářská poezie 8.2 Poetismus, surrealismus 8.3 Katolický proud 8.4 Spirituální proud

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

9. Česká próza, drama a kritika od konce 1. svět. v. do konce 2. svět. v. 11 hodin

výstupy	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	9. Česká próza, drama a kritika od konce 1. svět. války do konce 2. svět. války 9.1 Legionářská literatura 9.2 J. Hašek 9.3 Imaginativní próza 9.4. Katolický proud, ruralismus 9.5 Socialistický realismus: 9.6 Psychologická próza 9.7 Demokratický proud 9.7.1 K. Čapek 9.8 Drama /20.- 40. léta / 9.9 Literární kritika
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

10. Návštěva kulturní instituce 2 hodiny

výstupy	učivo
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	10. Návštěva výstavy, muzea, knihovny, filmového představení

- samostatně vyhledává informace v této oblasti	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a životní prostředí	

4. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

1. Skladba- výpověď

6 hodiny

výstupy	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	1.1 Věta a výpověď 1.2 Vlastnosti výpovědi 1.2.1 Gramatická forma výpovědi 1.2.2. Zvuková a grafická forma výpovědi 1.2.3 Obsah výpovědi 1.2.4 Komunikační funkce výpovědi 1.2.5 Modalita a emocionalita výpovědi 1.2.6 Aktuální větné členění 1.3 Zápor /negace /
komentář	
pokrytí průřezových témat	

2. Nauka o textu- základy textové syntaxe

6 hodiny

výstupy	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a	2.1 Komunikace 2.2 Text 2.3 Textová syntax 2.4 Výstavba textu 2.5 Soudržnost textu 2.6 Členění souvislého textu

chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

3. Tvarosloví- opakování

7 hodiny

výstupy	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3.1 Ohebné druhy slov 3.2 Neohebné slovní druhy
komentář	
pokrytí průřezových témat	

4. Sloh

13 hodin

výstupy	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - sestaví základní projevy administrativního stylu - samostatně zpracovává informace - vypracuje anotaci - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	4.1 Odborný styl 4.1.1 Opakování 4.1.2 Prohlubování 4.1.3 Další útvary stylu 4.2 Umělecký styl 4.2.1 Opakování 4.2.2 Prohlubování 4.2.3 Vypravování s uměleckými prvky

- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	

5. Celkové opakování k MZ

11 hodin

výstupy	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - sestaví základní projevy administrativního stylu - samostatně zpracovává informace - vypracuje anotaci - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	5. Celkové opakování k MZ
komentář	
pokrytí průřezových témat	

6. Světová literatura 2. pol. 20. století

19 hodin

výstupy	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm	6. Světová literatura 2. pol. 20. stol. 6.1 Obraz 2. svět. války v literatuře 6.2 Próza 2. pol. 20. stol. v národních literaturách 6.3 Existencialismus 6.4 Beatnici, rozhněvaní mladí muži

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	6.5 Nový román 6.6 Magický realismus 6.7 Absurdní drama 6.8 Sci-fi a fantasy literatura 6.9 Detektivní žánr
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

7. Česká poezie 2. pol. 20. stol.

13 hodin

výstupy	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	7. Česká poezie 2. pol. 20. stol. 7.1 Vývojové mezníky lit. 2. pol. 20. stol. - literatura oficiální, samizdatová a exilová 7.2 Reakce na válku 7.3 Poezie v letech 1945- 1968: Skupina 42, Skupina RA, Ohnice, Host do domu... 7.4 Poezie po roce 1968 – oficiální autoři, samizdat, písňové texty, český underground 7.5 Poezie 90. let
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

8. Česká próza, drama a kritika 2. pol. 20. stol.

17 hodin

výstupy	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	8. Česká próza, drama a kritika 2. pol. 20. stol. 8.1 Reakce na válku 8.2 Proměny prózy v 50.- 70. letech 8.3 Oficiálně vydávaná próza v období tzv. normalizace 8.4 Ineditní a exilová próza - Edice Petlice, Kvart, 68' Publishers ... 8.5 Próza 90. let 8.6 Vývoj dramatu 2. pol. 20. stol. 8.6..1 Divadla malých forem 8.7 Vývoj literární kritiky 2.pol. 20. stol. 8.8 Noviny a časopisy pro literaturu a literární vědu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

9. Celkové opakování k MZ

20 hodin

výstupy	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	4. Celkové opakování k MZ

- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

1.2. Anglický jazyk

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka minimální úrovní B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- u dalšího cizího jazyka minimální úrovní A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

Předmět anglický jazyk má poskytnout informace týkající se schopnosti orientovat se v každodenních situacích a používat jazykové prostředky k běžnému dorozumívání. Zároveň umožní studentům aktivně užívat odbornou slovní zásobu vztahující se ke studovanému oboru.

b) Charakteristika učiva

Učivo navazuje a rozšiřuje poznatky žáků ze ZŠ. Skladba výukových celků je zpracována podle RVP předmětu anglický jazyk. Literatura- Při výuce předmětu jsou použity učebnice řady " Headway ", a to " Headway Pre- Intermediate a Headway- Intermediate ". Ve vyučování je ovšem využito i dalších pramenů, jakými jsou odborné časopisy a literatura vztahující se ke studovaným oborům našich žáků. Učebnice a materiály, se kterými pracujeme, umožňují aktivně se zapojovat a rozumět v situacích běžné každodenní mluvy.

c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí

Výuka jazyků obecně směřuje k tomu, aby se žáci byli schopni všobecně orientovat v cizojazyčném prostředí, používat odborných výrazů vztahujícím se ke studovanému oboru. Gramatika- Studenti získávají určitý gramatický základ, který navazuje na učivo základních škol a praktické jazykové dovednosti si mohou ověřit v cvičebnicích anglické gramatiky, které jsou součástí každé vydávané řady učebnic. Oblast anglické gramatiky, kterou by studenti měli obsáhnout, jim umožňuje orientovat se a reagovat v běžných každodenních situacích, vyjádřit požadavek, podat informaci, nakupovat atd... Gramatický obsah zasahuje do sféry přítomného, minulého i budoucího času, zahrnuje také " před časy " (Perfect tenses), které se v českém jazyku nevyskytují.

d) Výukové strategie

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Je rozdělen do tematických celků, které na sebe navazují. Při výuce jsou teoretické poznatky procvičovány v praktických konverzačních cvičeních. Při probírání nového učiva je využíváno metody výkladu nebo řízeného rozhovoru ovšem s dostupnými didaktickými pomůckami. Žáci pracují samostatně i ve skupinách. Slovní zásoba - je přizpůsobena studované látce i příslušným konverzačním tématům, zahrnuje ovšem i odborné výrazy a při jejím získávání lze využít učebnic i jiných pramenů a odborných publikací.

e) Hodnocení výsledku žáků

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění obsahu sdělení a obsažení základních gramatických okruhů.

f) Konverzační okruhy

Prostřednictvím těchto získávají studenti informace o anglicky mluvících zemích - základní geografické, demografické poznatky. Spousta konverzačních okruhů je poplatná situacím, které mohou nastat jak při běžné každodenní konverzaci (nakupování, cestování aj.), ovšem i při nástupu studentů do zaměstnání (odborné výrazy, pracovní postupy).

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy*
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život*

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků je vhodné pracovat s multimediálními výukovými programy a internetem, utvářet příznivé školní prostředí, rozvíjet a využívat nabízené evropské programy. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Je třeba, aby škola respektovala cizí jazyk, který již žáci v základním vzdělávání studovali.

Obsah vzdělávání (učivo) je v RVP vymezen jednotně pro úroveň B1 i A2 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. Školy při tvorbě ŠVP zohlední všechny

zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Nemá být izolované. V kompetenci škol je zařazení takových témat do ŠVP, která odpovídají potřebě a specializaci vyučovaných oborů. Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

1. ročník, 3 h týdně, volitelný (Volitelný předmět)

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Přítomné časy (Present tenses)

10 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	1.1 Přítomný čas prostý (Present Simple) - Opakování a rozšíření poznatků ze ZŠ (sloveso "to be", způsoby tvoření otázek) - Vymezení použití - Slovesné tvary v kladné oznamovací větě, slovesa ve 3. osobě j. č. (he, she, it). - Forma tvoření otázek, pomocná slovesa (do, does), podmětová otázka. - Tvoření záporu, pomocné slovesné tvary (don't, doesn't). - Stažené tvary (kladné i záporné věty) - Sloveso "mít" (have, have got), odlišné způsoby tvoření otázky a záporu, použití v situacích každodenního hovoru. 1.2 Přítomný čas průběhový (Present Continuous) - Vymezení použití - Tvoření otázek (změna slovosledu) - Tvoření záporu (záporka not) - Stažené tvary (kladné i záporné věty)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Minulé časy (Past tenses)

10 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	2.1 Minulý čas prostý (Past Simple) - Vymezení použití. - Slovesa pravidelná (regular verbs). - Slovesa nepravidelná (irregular verbs). - Tvoření otázek (did), podmětová otázka.

- uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	- Tvoření záporu (didn't). - Stažené tvary. 2.2 Minulý čas průběhový (Past Continuous) - Vymezení použití. - Tvoření otázek (změna slovosledu). - Tvoření záporu (částice not). - Stažené tvary
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

3. Vyjadřování množství (Quantity) 9 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	3.1 Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (countable, uncountable). 3.2 Použití much, many, a lot of- kladné a záporné věty, otázky. 3.2 Členy (articles) 3.3 Částice some a any- použití ve větě, složeniny (compound nouns)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

4. Slovesné vzory (Verb patterns) 1 9 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - uplatňuje různé techniky čtení textu	4.1 Rozdělení sloves dle slovesných vzorů (verb+ing, verb+inf.,etc.) 4.2 Hot verbs
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

5. Způsoby vyjadřování budoucnosti (Future tenses) 10 hodin

výstupy	učivo
- vyplní jednoduchý neznámý formulář - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace	5.1 Will future - Vymezení použití

- vyslechnuté nebo přečtené - uplatňuje různé techniky čtení textu	- Tvoření záporu (won't). - Tvoření otázek (změna slovosledu). 5.2 Future intentions (to be going to) - Vymezení použití. - Tvoření záporu. - Tvoření otázek (změna slovosledu). 5.3 Přítomné časy (Present tenses) a jejich možnosti použití při vyjadřování budoucnosti.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

6. Použití "like"

9 hodin

výstupy	učivo
- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	6.1 Like jako sloveso (mít rád, líbit se...). 6.2 Like jako součást vazby "would like." 6.3 Like při srovnávání (like you...).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Občan v demokratické společnosti	

7. Stupňování přídavných jmen (comparative and superlative adjectives)

9 hodin

výstupy	učivo
- uplatňuje různé techniky čtení textu - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	7.1 Pravidelně a nepravidelně stupňovaná přídavná jména 7.2 Srovnávání, částice (like,as.....as, than)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	

8. Předpřítomný čas (Present Perfect)

12 hodin

výstupy	učivo
- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - uplatňuje různé techniky čtení textu - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	8.1 Předpřítomný čas prostý (Present Perfect Simple) - Vymezení použití. - Částice for, since - Tvoření otázky (změna slovosledu). - Tvoření záporu (záporka not). - Stažené tvary 8.2 Present Perfect vs. Past Simple- odlišnosti použití časů.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

9. Konverzační okruhy

12 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - vyplní jednoduchý neznámý formulář - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - uplatňuje různé techniky čtení textu - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	9.1 Family life 9.2 Daily routine 9.3 Past time activities 9.4 Shopping 9.5 Clothing
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Člověk a životní prostředí	

10. Slovní zásoba

9 hodin

výstupy	učivo
- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	10. 1 Základy odborné terminologie odpovídající studijnímu oboru autotronik. 10. 2 Slovní zásoba zaměřena na zákl. spol. situace (Everyday English).

- uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

2. ročník, 3 h týdně, volitelný (Volitelný předmět)

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Vyjadřování povinnosti (strong and mild obligation)

9 hodin

výstupy	učivo
- sdělit a zdůvodnit svůj názor - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	1.1 Have to, have got to- tvoření záporu, otázky, podoba v různých slov. časech. 1.2 Must- tvoření záporu, otázky, opisný tvar. 1.3 Should- tvoření záporu otázky. - Stažené tvary
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Časové a podmínkové věty (Time and conditional clauses)

9 hodin

výstupy	učivo
- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	2.1 Časové věty- částice (when, before, as soon as...)+změna v použití will. 2.2 Podmínkové věty- if+ změna v použití will, First conditional.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Občan v demokratické společnosti	

3. Slovesné vzory (verb patterns) 2

9 hodin

výstupy	učivo
- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - vyjádří písemně svůj názor na text	

komentář
pokrytí průřezových témat
Občan v demokratické společnosti

4. Infinitivy (Infinitives) 9 hodin

výstupy	učivo
- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - přeloží text a používá slovníky i elektronické	4.1 Infinitiv obecně, infinitivní částice "to". 4.2 Infinitiv příčiny, důsledku (Infinitive of purpose). 4.3 Infinitiv po přídavných jménech. 4.4 What, etc.+infinitive, something, etc.+infinitive.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Občan v demokratické společnosti	

5. Pasivní tvary (Passives) 9 hodin

výstupy	učivo
- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí a zdůvodní svůj názor	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

6. Podmínkové věty (Second conditional) 9 hodin

výstupy	učivo
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - přeloží text a používá slovníky i elektronické	6.1 Podmínka reálná a nereálná- srovnání.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

Člověk a svět práce

7. Možné situace v budoucnosti (Might)

9 hodin

výstupy	učivo
- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - zaznamená vzkazy volajících	7.1 Použití částice might ('= perhaps will) - Tvoření záporu - Tvoření otázek - Otázky.....Do you think.....?
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Předpřítomný čas průběhový (Present Perfect Continuous)

9 hodin

výstupy	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - vyjádří písemně svůj názor na text	8.1 Present Perfect Continuous - Vymezení použití. - Tvoření záporu. - Tvoření otázky. - Present Perfect Simple vs. Continuous.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

9. Předminulý čas (Past perfect)

9 hodin

výstupy	učivo
- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu	9.1 Past Perfect - Vymezení použití. - Tvoření záporu. - Tvoření otázky.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

10. Časová souslednost (Reported statements)

9 hodin

výstupy	učivo
- vyjádří písemně svůj názor na text - vyměňuje si informace, které jsou běžné	

při neformálních hovorech - zaznamenaná vzkazy volajících	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

11. Konverzační okruhy

9 hodin

výstupy	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - vyjádří písemně svůj názor na text - přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	11.1 Home and furniture 11.2 At a hotel (restaurant) 11.3 Travelling 11.4 Food and drink 11.5 Sports and games 11.6 Health and sickness 11.7 Culture and entertainment
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Občan v demokratické společnosti	

3. ročník, 3 h týdně, volitelný (Volitelný předmět)

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Pomocná slovesa (Auxiliary verbs)

12 hodin

výstupy	učivo
- vypráví jednoduché příběhy, zážitky,	1.1 Do, be, have- použití v jednotlivých

- popíše své pocity - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele	slovesných časech. - Otázky a zápory (questions and negatives). - Zkrácené odpovědi (short answers).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

2. Přítomné časy (Present tenses) 2

12 hodin

výstupy	učivo
- ověří si i sdělí získané informace písemně - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	2.1 Present Simple and Continuous. 2.2 Dějová a stavová slovesa (action and state verbs). 2.3 Přítomné pasivum (Present passive).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	

3. Minulé časy (Past tenses) 2

15 hodin

výstupy	učivo
- vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	3.1 Past Simple and Continuous 3.2 Past Simple and Past Perfect. 3.3 Minulé pasivum (Past passive).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Občan v demokratické společnosti	

4. Modální slovesa (Modal verbs)

12 hodin

výstupy	učivo
- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zapojí se do hovoru bez přípravy	4.1 Obligation and permission- can, have to, allowed to - must, mustn't, should
komentář	
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce

5. Formy vyjadřování budoucnosti (Future forms)- rozšíření **12 hodin**

výstupy	učivo
- domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	5.1 Going to, will, Present Continuous
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

6. Otázky s "like" **10 hodin**

výstupy	učivo
- domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	6.1 Formy otázek- Do you like? Would you like? What's she like?
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

7. Slovesné vzory (verb patterns) 2 **12 hodin**

výstupy	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

8. Konverzační okruhy **14 hodin**

výstupy	učivo
---------	-------

- dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	8.1 Weather 8.2 Environment 8.3 Education 8.4 Jobs and career 8.5 My hometown 8.6 The Czech Republic 8.7 The United Kingdom 8.8 The United States of America
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

4. ročník, 3 h týdně, volitelný (Volitelný předmět)

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

1. Předpřítomný čas prostý (Present Perfect Simple) 2**9 hodin**

výstupy	učivo
- vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	1.1 Srovnání použití Present Perfect vs. Past Simple 1.2 Present Perfect passive
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Frázová slovesa (Multi-word verbs)**9 hodin**

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

3. Podmínkové věty (Conditionals)**9 hodin**

výstupy	učivo
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - řeší pohotově a vhodně standardní řečové	3.1 First conditional 3.2 Second conditional 3.3 Zero conditional

situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

4. Časové věty (Time clauses) 2

9 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	4.1 Použití when, as soon as, etc. ve větách.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

5. Modální slovesa (Modal verbs) 2

9 hodin

výstupy	učivo
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích	5.1 Must, might, can, could, etc.
- používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	5.2 Probability (present, past).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

6. Předpřítomný čas průběhový (Present Perfect Continuous)

9 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	6.1 Simple vs. Continuous.
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích	6.2 Opakování (Present Perfect vs. Past Simple).
- vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	6.3 Časové výrazy (Time expressions), since, until...
komentář	

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

7. Nepřímá otázka (Indirect Question)

6 hodin

výstupy	učivo
- přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	7.1 Pořadí větných členů v nepřímé otázce 7.2 Tázací dovětky

komentář

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

8. Časová souslednost (Reported speech)

9 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	8.1 Reported statements and questions 8.2 Reported commands

komentář

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

9. Konverzační okruhy

9 hodin

výstupy	učivo
- používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	9.1 Computers 9.2 Science and technology 9.3 Holidays and important days

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie
Člověk a svět práce

10. Specifická slovní zásoba odpovídající základní orientaci v pojmech oboru

6 hodin

výstupy	učivo
- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

AJA - cvičení z anglického jazyka, 4. ročník – 1 hodina, (povinně volitelný)

1. Family life, interpersonal relationships, daily routine

2 hodiny

výstupy	učivo
- Dokáže vysvětlit důležitost rodiny - Hovoří o své rodině, vztazích v ní - Hovoří o lidských vlastnostech, popíše pocity viditelné na obrázku - Umí popsat denní režim ve všedních dnech, o víkendech - Napíše neformální dopis	1.1 Family, feelings- slovní zásoba 1.2 Popis obrázků, situace, feelings. 1.3 Opakující se děje, Present Simple

2. Mass media

1 hodina

výstupy	učivo
- Vysvětlí funkci médií - Pohovoří o médiích v UK - Funkce televize, typy programů - Klady a nebezpečí internetu	2.1 Specifická slovní zásoba 2.2 Newspapers, tabloids- tisk v UK 2.3 Radio, television 2.4 Internet

3. Shopping

1 hodina

výstupy	učivo
- Dokáže pojmenovat jednotlivé obchody - Popíše jaké zboží můžeme kde koupit - Srovnají nakupování ve městě a na vesnici - Obchodní řetězce USA, GB, ČR - Napíše nákupní seznam	3.1 Different shops, supermarkets 3.2 Country, village 3.3 How to pay 3.4 Chain stores

4. UK, London

2 hodiny

výstupy	učivo
- Základní fakta z historie UK - Princip konstituční monarchie - Londýn, významná města - Dokáže pohovořit o typických věcech v UK - Popíše Londýn dle obrázků	4.1 History of the UK 4.2 Constitutional monarchy 4.3 London, big cities 4.4 Customs

5. Home and furniture

1 hodina

výstupy	učivo
- Dokáže popsat výhody, nevýhody bydlení v domě (bytě) - Pohovoří o bydlení ve městě, na vesnici - Popíše místnosti v domě, nábytek, vybavení - Rozpozná typy domů v UK	5.1 House, flat, hotel 5.2 Furniture 5.2 Advantages, disadvantages

6. The young generations and their problems

1 hodina

výstupy	učivo
- Umí popsat generační rozdíl - Hovoří o různých zájmech, koníčcích - Popíše hlavní problémy mladých generací - Hovoří o způsobu olékání	6.1 Young/ old generations, differences 6.2 Hobbies/ interests of young/ old people 6.3 What they wear

7. At the restaurant, travelling, food and drink

1 hodina

výstupy	učivo
---------	-------

- Umí požádat o jídelní lístek, objedná si jídlo, pití - Hovoří o jídle, pití v rámci jednotlivých zemí - Pojmenuje různé dopravní prostředky - Porovná výhody a nevýhody různých typů cestování	7.1 How to order 7.2 National meals, dishes 7.3 Means of transport 7.4 Travelling abroad in ČR 7.5 What we eat with
---	--

8. Health and sickness, sports and games

2 hodiny

výstupy	učivo
- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	7.1 Elektro- slovní zásoba 7.2 Mechatronika- slovní zásoba

9. Sports and games, free time and entertainment

2 hodiny

výstupy	učivo
- Umí vysvětlit význam sportů - Zná národní sporty USA, GB, CR - Umí popsat sportovní vybavení - Popíše způsoby trávení volného času	9.1 Vocabulary- sports 9.2 National sports- UK, USA, CR 9.3 Famous competitions 9.4 Problems in sports 9.5 What free time means, my hobbies

10. Weather, nature, global problems

2 hodiny

výstupy	učivo
- Charakterizuje jednotlivá období - Popíše globální problémy (počasí) - Jmenuje extrémní projevy počasí - Popíše počasí na obrázku	10.1 Weather, seasons 10.2 Typical weather + countries 10.3 Global problems 10.4 Natural disasters, extreme weather 10.5 Description of pictures

10. Education, jobs and career

2 hodiny

výstupy	učivo
- Popíše jednotlivé úrovně vzdělání - Zná rozdíly mezi vzděláváním- GB, CR... - Popíše důležitost vzdělávání v souvislosti se zaměstnáním - Popíše problém nezaměstnanosti - Napíše žádost o zaměstnání	10.1 Education- USA, GB, CR- differences 10.2 Primary, secondary ed., universities 10.3 Importance of education- employment 10.4 Applying for a job, job interview 10.5 Unemployment

11. Specifická a oborová témata

5 hodin

výstupy	učivo
- Orientuje se v základních pojmech studovaného oboru - Je schopen popsat pracovní postup, jednoduché schéma - Ovládá specifickou slovní zásobu - Komunikuje se zákazníkem, obchodním partnerem	

12. The USA

2 hodiny

výstupy	učivo
- Hovoří o vzniku, historii USA - Zná nejznámější města, památky - Charakterizuje složení obyvatel - Popíše současnost USA, problémy	12.1 USA- basic facts, history 12.2 Cities 12.3 People, religion 12.4 Problems

13. Science and technology, computers

2 hodiny

výstupy	učivo
- Umí použít slovní zásobu dle studovaného oboru - Hovoří o pokroku ve vědě, známých technologiích - Charakterizuje současný vědecký pokrok - Popíše počítač, základní části - Vysvětlí, co je internet - Charakterizuje nebezpečí internetu - Vysvětlí náplň svého oboru studia	13.1 Technical vocabulary 13.2 Famous inventions 13.3 Science nowadays 13.4 Computers 13.5 Internet

14. Writing

2 hodiny

výstupy	učivo
- Orientuje se v základních písemných formách	14.1 Formal, informal letter 14.2 E- mail, postcard

	14.3 Letter of application 14.4 Announcement 14.5 Description 14.6 Narration
--	---

1.3. Německý jazyk

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- u dalšího cizího jazyka minimální úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu;

Předmět německý jazyk má poskytnout informace týkající se schopnosti orientovat se v každodenních situacích a používat jazykové prostředky k běžnému dorozumívání. Zároveň umožní studentům aktivně užívat odbornou slovní zásobu vztahující se ke studovanému oboru.

b) Charakteristika učiva;

Učivo navazuje a rozšiřuje poznatky žáků ze ZŠ. Skladba výukových celků je zpracována podle RVP předmětu německý jazyk.

Literatura:

Při výuce předmětu jsou použity učebnice řady "Direkt", a to "Direkt - Němčina pro střední školy 1-3, Učebnice a pracovní sešit 1-3". Ve vyučování je ovšem využito i dalších pramenů, jakými jsou odborné časopisy a literatura vztahující se ke studovaným oborům našich žáků. Učebnice a materiály, se kterými pracujeme, umožňují aktivně se zapojovat a dorozumět se v situacích běžné každodenní mluvy.

c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí;

Výuka jazyků obecně směřuje k tomu, aby se žáci byli schopni všeobecně orientovat v cizojazyčném prostředí, používat odborných výrazů vztahujícím se ke studovanému oboru. Gramatika:

Studenti získávají určitý gramatický základ, který navazuje na učivo základních škol a praktické jazykové dovednosti si mohou ověřit v cvičebnicích německé gramatiky, které jsou součástí každé vydávané řady učebnic. Oblast německé gramatiky, kterou by studenti měli obsáhnout, jim umožňuje orientovat se a reagovat v běžných každodenních situacích, vyjádřit požadavek, podat informaci, nakupovat atd... Gramatický obsah zasahuje do sféry přítomného, minulého i budoucího času, zahrnuje také oblasti (např. tzv. větný rámec), které se v českém jazyce nevyskytují.

d) Výukové strategie;

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Je rozdělen do tematických celků, které na sebe navazují. Při výuce jsou teoretické poznatky procvičovány v praktických konverzačních cvičeních. Při probírání nového učiva je využíváno metody výkladu nebo řízeného rozhovoru, ovšem s dostupnými didaktickými pomůckami. Žáci pracují samostatně i ve skupinách.

Slovní zásoba je přizpůsobena studované látce i příslušným konverzačním tématům, zahrnuje ovšem i odborné výrazy a při jejím získávání lze využít učebnic i jiných pramenů a odborných publikací.

e) Hodnocení výsledku žáků;

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění obsahu sdělení a obsažení základních gramatických okruhů.

f) Konverzační okruhy;

Prostřednictvím těchto získávají studenti informace o německy mluvících zemích - základní geografické, demografické poznatky. Většina konverzačních okruhů je zaměřena na situace, které mohou nastat při běžné každodenní konverzaci (nakupování, cestování aj.), při nástupu studentů do zaměstnání (odborné výrazy, pracovní postupy).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků je vhodné pracovat s multimediálními výukovými programy a internetem, utvářet příznivé školní prostředí, rozvíjet a využívat nabízené evropské programy. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Je třeba, aby škola respektovala cizí jazyk, který již žáci v základním vzdělávání studovali.

Obsah vzdělávání (učivo) je v RVP vymezen jednotně pro úroveň B1 i A2 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. Školy při tvorbě ŠVP zohlední všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Nemá být žádoucí je vyučovat izolovaně. V kompetenci škol je zařazení takových témat do ŠVP, která odpovídají potřebě a specializaci vyučovaných oborů.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

(Tematické okruhy Mensch, Wohnen, Arbeit, Familie, Politik)

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a

společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

(Tematické okruhy Schule, Arbeit, Technik, Umwelt)

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

(Tematické okruhy Mensch, Schule, Arbeit, Technik, Politik)

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje

- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
 - pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
 - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
 - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
 - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- (Tematické okruhy Mensch, Arbeit, Technik, Umwelt)

1. ročník, 3 h týdně, volitelný (volitelný předmět)

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Řečové dovednosti

35 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - uplatňuje různé techniky čtení textu - vyplní jednoduchý neznámý formulář	1.1. Erste Kontakte 1.2. Leute und ihre Sprache 1.3. Unsere Schule, unsere Klasse 1.4. Die Familie 1.5. Mein Haus 1.6. Guten Appetit 1.7. Orientierung in der Stadt 1.8. Geschäfte, Lokale, Treffpunkte 1.9. Tagesabläufe 1.10. Freunde und Freundinnen
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Občan v demokratické společnosti	

2. Jazykové prostředky

30 hodin

výstupy	učivo
- vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	2.1. Přítomný čas sloves (pravidelná, nepravidelná, způsobová, pomocná, s odlučitelnou a neodl. předponou)) 2.2. Osobní zájmena - skloňování 2.3. Podstatná jména - rody, člen určitý, neurčitý, skloňování 2.4. Předložky se 3. p., se 4. p., se 3. a 4. pádem 2.5. přivlastňovací zájmena 2.6. Číslovky základní 2.7. Pořádek slov ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací, větný rámec 2.8. Vyjádření záporu (nein, nicht, kein) 2.9. Fertigkeitstraining (ABI)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

3. Tematické okruhy

24 hodin

výstupy	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - vyplní jednoduchý neznámý formulář	3.1. Erste Kontakte - Grü3e 3.2. Leute - Sprachen, Länder 3.3. Schule 3.4. Familienleben 3.5. Wohnen 3.6. Essen und Trinken 3.7. Orientierung in der Stadt - Auskunft auf der Straße 3.8. Einkäufe 3.9. Tagesablauf 3.10. Meine Clique - Freunde und Freundinnen
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

4. Poznátky o zemích

10 hodin

výstupy	učivo
- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené	4.1. Leute und ihre Sprache 4.2. Schule - Schulfächer

- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	4.3. Essen und Trinken in den deutschsprachigen Ländern 4.4. Freunde – Brieffreundschaft
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie	

2. ročník, 3 h týdně, volitelný (volitelný předmět)

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Řečové dovednosti

30 hodin

výstupy	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - vyjádří písemně svůj názor na text - přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorách - zaznamená vzkazy volajících	1.1. Gesundheit - Hilfe bei den Gesundheitsbeschwerden 1.2. Wichtige Ereignisse in unserem Jahrhundert 1.3. Körper, Krankheiten 1.4. Ein Unfall, eine Panne 1.5. Urlaub - Urlaubsziele, Urlaubstypen 1.6. Menschen - Charakteristik, Kleidung 1.7. Jobs und Berufe, Arbeitslosigkeit 1.8. Fakten und Zeitzeugen - wichtige Ereignisse meines Lebens 1.9. Zukunftsvisionen - die Welt - Zukunftsangst, Zukunftshoffnung 1.10. Partnerschaften
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Informační a komunikační technologie	

2. Jazykové prostředky

35 hodin

výstupy	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - přeloží text a používá slovníky i elektronické - zaznamená vzkazy volajících	2.1. Slovesa 2.1.1. Modální slovesa - význam, použití, časování 2.1.2. Minulé časy sloves - préteritum, perfektum 2.1.3. Budoucí čas - futurum I. 2.1.4. Rozkazovací způsob 2.2. Přídavná jména 2.2.1. Stupňování příd. jmen (a příslovčí) 2.2.2. Skloňování přídavných jmen v přívlasku 2.3. Předložky se 3., 4., 3. a 4. pádem 2.4. Souvětí podřadné - věty časové, účelové

komentář
pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie

3. Tematické okruhy 20 hodin

výstupy	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - vyjádří písemně svůj názor na text - přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorách - zaznamená vzkazy volajících	3.1. Gesundheitsprobleme - Behinderte Jugendliche in der Schule 3.2. Das neue Jahrtausend (Jahrhundert) 3.3. Gesundheit - Körper, Krankheiten 3.4. Ein Unfall, eine Panne 3.5. Freizeit - Urlaub 3.6. Menschen wie du und ich - Charakteristik, Kleidung 3.7. Alltägliche Jobs und Berufe 3.8. Mein Leben, Lebenslauf 3.9. Zukunftspläne - die Welt, mein Leben 3.10. Familie, Partnerschaften

komentář
pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
Občan v demokratické společnosti
Člověk a životní prostředí

4. Poznátky o zemích 14 hodin

výstupy	učivo
- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - přeloží text a používá slovníky i	4.1. Gesundheitspflege bei uns und in den deutschsprachigen Ländern 4.2. Das neue Jahrtausend (Jahrhundert) - Unterschiede in Europa 4.3. Ein Unfall, eine Panne - Was soll ich tun? (bei uns und in den deutschsprachigen Ländern) 4.4. Freizeit - Urlaub (BRD, Österreich, die Schweiz) 4.5. Menschen wie du und ich - Jugendliche

elektronické - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	bei uns und in den deutschsprachigen Ländern 4.6. Alltägliche Jobs und Berufe (bei uns und in den deutschsprachigen Ländern) 4.7. Partnerschule
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Občan v demokratické společnosti	

3. ročník, 3 h týdně, volitelný (volitelný předmět)

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Řečové dovednosti

30 hodin

výstupy	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zapojí se do hovoru bez přípravy - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - ověří si i sdělí získané informace písemně - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - domluví se v běžných situacích; získá i poskytné informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	1.1. Gefühle und Emotionen 1.2. Fantasien, Träume, Wünsche 1.3. Events 1.4. Anglizismen im Deutschen 1.5. Umweltschutz 1.6. Typisch deutsch, typisch tschechisch 1.7. Unser Land stellt sich vor
komentář	

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Člověk a životní prostředí

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

2. Jazykové prostředky

35 hodin

výstupy	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - ověří si i sdělí získané informace písemně - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	2.1. Podstatná jména - členy, skloňování, číslo, složeniny, Slova přejatá z AJ 2.2.. Přídavná jména - v přísudku, skloňování v přívlastku, stupňování 2.3. Zájmena - osobní, přívlastňovací ..., skloňování 2.4. Číslovky - základní, řadové... 2.5. Slovesa - silná, slabá, pomocná, způsobová, ... 2.5.1. Časování v přítomném čase, odl. a neod. předpony. vyjádření budoucího času 2.5.2. Préteritum sloves 2.5.3. Perfektum a plusquamperfektum sloves 2.5.4. Konjunktiv I. a kondicionál 2.5.5. Pasívum - trpný rod v jednotl. časech 2.2. Předložky - se 3., 4., 3. a 4. pádem, s 2. p. 2.2.1. Předložkové vazby 2.3. Větná skladba, větný rámec 2.3.1. Věta jednoduchá - oznamovací, tázací, rozkazovací 2.3.2. Souvětí souřadné - spojky souřadící 2.3.3. Souvětí podřadné - spojky podřadící, bezespojková spojení, inf. s zu 2.4. Nepřímá řeč

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

3. Tematické okruhy

21 hodin

výstupy	učivo
- vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zapojí se do hovoru bez přípravy	3.1. Gefühle und Emotionen, Liebe 3.2. Fantasien, Träume, Wünsche - Zukunft (Traum und Wirklichkeit) 3.3. Feste und Bräuche 3.4. Anglizismen im Deutschen -

- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	Denglischproblematik 3.5. Welt, Umwelt, Umweltschutz 3.6. Deutschland stellt sich vor 3.7. Tschechische Republik
--	--

komentář

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

Člověk a životní prostředí

Informační a komunikační technologie

4. Poznátky o zemích

13 hodin

výstupy	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	4.1. Die Bundesrepublik Deutschland 4.2. Die Bundesrepublik Österreich 4.3. Die Schweiz 4.4. Liechtenstein, Luxemburg

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

Člověk a životní prostředí

4. ročník, 3 h týdně, volitelný (volitelný předmět)

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- správně používat a převádět běžné jednotky

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

1. Řečové dovednosti

30 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti	1.1. Hörverstehen - poslechové texty k jednotlivým tématům 1.1.1. Krátké výpovědi mladých lidí k tématu 1.1.2. Rozhovor na dané téma 1.2. Leserverstehen - porozumění textům jednotlivých tematických okruhů 1.2.1. Článek k danému tématu 1.2.2. Krátké informační texty - rozbor, cvičení 1.3. Schreiben - procvičení psaní textu na dané téma 1.3.1. Inzerát 1.3.2. Pozvánka 1.3.3. Dopis - formální, poloformální, osobní 1.4. Sprechen - řízené rozhovory na dané téma, popis obrázku 1.4.1. Získávání a sdělování informací 1.4.2. Vyprávění 1.4.3. Argumentace, vyjádření názoru

zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Občan v demokratické společnosti	

2. Jazykové prostředky

20 hodin

výstupy	učivo
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	2.1. Slovní zásoba k jednotlivým okruhům, slovní vazby, frazeologismy 2.2. Opakování a procvičování probrané gramatiky 2.2.1. Podstatná jména - členy, skloňování, číslo 2.2.2. Přídavná jména - v přísudku, skloňování v přívlastku, stupňování 2.2.3. Zájmena - osobní, přívlastňovací ..., skloňování 2.2.4. Číslovky - základní, řadové... 2.2.5. Slovesa - silná, slabá, pomocná, způsobová, ... 2.2.5.1. Časování v přítomném čase, odl. a neod. předpony, vyjádření budoucího času 2.2.5.2. Préteritum sloves 2.2.5.3. Perfektum a plusquamperfektum sloves 2.2.5.4. Konjunktivy a kondicionál v jednotl. časech 2.2.5.5. Pasivum - trpný rod v jednotl. časech 2.2.6. Předložky - se 3., 4., 3. a 4. pádem, s 2. p. 2.2.6.1. Předložkové vazby 2.3. Větná skladba, větný rámec 2.3.1. Věta jednoduchá - oznamovací, tázací, rozkazovací 2.3.2. Souvětí souřadné - spojky souřadící 2.3.3. Souvětí podřadné - spojky podřadící, bezspojková spojení, inf. s zu
komentář	
pokrytí průřezových témat	

Informační a komunikační technologie**3. Tematické okruhy**

24 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	3.1. Mensch 3.2. Wohnen 3.3. Schule 3.4. Arbeit 3.5. Familie und Freunde 3.6. Essen 3.7. Einkaufen 3.8. Reisen 3.9. Kultur 3.10. Sport 3.11. Gesundheit 3.12. Technik 3.13. Umwelt 3.14. Politik
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

Člověk a svět práce

Člověk a životní prostředí

Informační a komunikační technologie

4. Poznatky o zemích

10 hodin

výstupy	učivo
- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	4.1. Die Bundesrepublik Deutschland 4.2. Die Bundesrepublik Österreich 4.3. Die Schweiz 4.4. Liechtenstein, Luxemburg
komentář	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

2. Společenskovědní vzdělávání

2.1. Občanská nauka

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Pojetí předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ku vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí

porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.

b) Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;

- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy...) a kombinovaných (filmy).
- vzdělávání v občanském základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:
- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné, jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, neničit majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život. Tento kurikulární rámec by měly vést k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

c) Pojetí výuky

Odlíšnost výuky občanské nauky se od jiných předmětů projeví rovněž v její didaktice. I když je u nás právě zaváděn nový obsah učiva, jsou didaktické otázky dobře zpracovány. Nová látka a odlišné pojetí občanské výchovy si totiž nutně vyžádá řadu didaktických změn. I když lze očekávat, že i v jiných předmětech dojde k redukci frontálního vyučování ve prospěch živějších a více aktivizujících metod, bude občanská výchova didakticky výjimečná minimálním rozsahem výkladů. Ty se budou uplatňovat především tam, kde tento předmět bude plnit svůj informativní úkol. Všude jinde budou převažovat metody jiné. Nejvýznamnější z nich jsou diskuse žáků, které učitel pouze řídí a komentuje. Žáci zde kromě vyjasnění určité látky získávají důležitou dovednost debatování. Další metodou jsou modelové situace, které umožňují formou hry získat zkušenost s řešením různých (i kolizních)

situaci a nabýt dovedností sociální komunikace. Setkání se školsky neupravenou praxí zprostředkují besedy s hosty a exkurze. Praktická cvičení v podobě zapojení žáků do veřejného života ve škole a v obci (organizační pomoc při různých akcích, návštěva úřadu práce, návštěva okresního soudu, žákovská samospráva aj.) pomáhají překonat hranici mezi životem a školskými poučkami a zcela přirozeně uvádějí žáky do života společnosti.

d) Hodnocení výsledků žáků

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné). U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Kriteria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupu vyučovacího předmětu v rámci individuálních možností žáka
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků:

- písemné práce, slohové práce, testy, atd.
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, atd.
- soustavné diagnostické pozorování žáka

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací:

- známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.
- do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- všechny písemné práce, testy, jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby měli dostatek času se na ně připravit.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- orientace v politickém dění v demokratickém státě
- učí žáka samostatně se vyjádřit k dané problematice
- zlepšuje komunikační schopnosti, pomáhá rozšířit slovní zásobu žáka
- žák si tvoří vlastní o skutečnostech kolem sebe
- žák chápe význam ochrany životního prostředí

Průřezová témata jsou zaměřena na problémy současné mezinárodní i naší společnosti, zejména politické kultury, morálce v demokratickém systému, náboženství. Velká pozornost je věnována ekologii, životnímu prostředí a globálním problémům soudobého světa. Pro praktické uplatnění našich absolventů v jejich dalším životě je velmi důležité průřezové téma Člověk a svět práce, které je věnováno zejména významu vzdělání a možnostem uplatnění na trhu práce.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku

1. Člověk v lidském společenství

17 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demografiích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - navrhne způsoby, jak využít volné finanční	1.1.Význam vzdělání, vzdělávací soustava ČR, mimoškolní aktivity, motivace. 1.2.Vývoj a rozvoj člověka, činitelé vývoje člověka (prostředí,dědičnost),tělesná a duševní stránka člověka. 1.3.Etapy lidského života a jejich charakteristické znaky. 1.4.Náročné životní situace a jejich zvládnutí (stres, frustrace, konflikt). 1.5.Dovednost komunikace, asertivní chování, tolerance, ohleduplnost, vzájemná úcta. 1.6.Pravidla slušného chování, konflikty v mezilidských vztazích, společenská etiketa. 1.7.Sociálně patologické jevy v naší

- prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	společnosti (drogy, toxikomanie, násilí,...). 1.8. Současná česká společnost, sociální nerovnost a chudoba v naší společnosti. 1.9. Sociální politika státu, možnosti řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů. 1.10. Tvorba rodinného rozpočtu, úvěry, investice, peněžní ústavy. 1.11. Problematika a klady vzájemného obohacování multikulturního soužití, problémy majority a minorit ve společnosti. 1.12. Důvody migrace v současném světě, emigrace, migrace, azyl, xenofobie, tolerance. 1.13. Postavení mužů a žen ve společnosti, vliv vzdělání na postavení partnerů v rodině. 1.14. Význam informačních zdrojů, příklady ovlivňování názorů veřejnosti pomocí médií (reklama, politika, výživa, ekologie). 1.15. Postavení církví a věřících v ČR, náboženská hnutí, sekty. 1.16. Preference životních hodnot, smysl života.
--	--

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

2. Člověk a právo

10 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - objasní postupy vhodného jednání, stane-li	2. 1. Vznik a podstata práva, právní stát, právní a morální normy, právo a spravedlnost. 2. 2. Právní způsobilost občana k právním úkonům, fyzická a právnická osoba, trestní odpovědnost. 2. 3. Soustava soudů v ČR, funkce ombudsmana, služby advokacie a notářství. 2. 4. Trestní právo, trestný čin, přestupek, druhy trestů. 2. 5. Rodinné právo, uzavírání manželství, ukončení manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi, ochrana dětí, náhradní výchova dětí. 2. 6. Kriminalita páchaná na dětech, mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými, domácí násilí, šikana, vydírání, zneužívání, možnosti ochrany proti násilí. 2. 7. Občanskoprávní vztahy, občanský

se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	zákoník, právo vlastnické (dědictví, závět'), movitý a nemovitý majetek, závazkové vztahy, typy smluv (kupní smlouva, darovací smlouva, pojistná smlouva, nájemní smlouva). 2. 8. Porušování právních norem, reklamace a odpovědnost za vady a škody, záruční doba, odstoupení od smlouvy.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí základní pojmy mimořádných událostí, druhy a příklady mimořádných událostí, integrovaný záchranný systém, evakuaci	3. 1. Základní pojmy, mimořádná událost, integrovaný záchranný systém, havárie, krizová situace, ochrana obyvatelstva, záchranné práce, likvidační práce. 3. 2. Druhy a příklady mimořádných událostí. 3. 3. Zabezpečení ochrany obyvatelstva, činnost záchranného integrovaného systému. 3. 4. Varovné signály, chování obyvatelstva po vyhlášení varovných signálů, důležitá telefonní čísla. 3. 5. Evakuace, ukrytí, evakuační zavazadlo. 3. 6. Zásady první pomoci.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- dodržovali stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti

1. Člověk jako občan

21 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	1.1. Základní hodnoty a principy demokracie, základní lidská práva, lidské a občanské právo, úmluva o právech dítěte, veřejný ochránce práv. 1.2. Stát a jeho funkce, formy státu, právní základy státu, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva. 1.3. Princip demokracie, přímá a nepřímá demokracie, dělba státní moci, kontrola výkonu státní moci. 1.4. Úloha a struktura parlamentu, činnost vlády ČR, politické strany v ČR a jejich volební programy, politický pluralismus, volby v ČR (parlamentní, krajské, komunální), volba prezidenta. 1.5. Politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, teror a terorismus.

- uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	1.6. Demokratická diskuze, kompromis a tolerance v demokracii, občanská participace, občanská společnost, multikulturní soužití, občanská odpovědnost a slušné chování jako základ demokratických vztahů mezi lidmi. 1.7. Komunální volby, angažovanost jednotlivců a skupin v politickém dění, význam účasti voličů ve volbách. 1.8. Masmédia v současné společnosti, vliv masmédií na společnost, svobodný přístup k informacím, cenzura, masmédia jako zdroj informací a zábavy, vývoj masmédií (tisk, rozhlas, televize, internet). 1.9. Společenské ideály a realita demokratického státu, politika a etika, etika v médiích, porušování principů a zásad demokracie. 1.10. Problematika vrstevnických skupin, konflikty, šikana, vandalismus, vliv společnosti a rodiny na chování mládeže.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Úvod do světa práce

6 hodin

výstupy	učivo
- dovede vyhledat nabídky zaměstnání , kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám	2. 1. Trh práce, nabídka - poptávka, regionální problematika v oblasti zaměstnanosti, profesní dráha, trh práce v zemích EU, umění prezentovat se na trhu práce, soukromé podnikání. 2. 2. Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, pracovní právo - zákoník práce, pracovní smlouva, vznik a ukončení pracovního poměru, dohoda o provedení práce. 2. 3. Podpora státu sféře nezaměstnanosti, nezaměstnanost, činnost úřadu práce, rekvalifikace, význam vzdělání a celoživotního vzdělávání, charakteristika práce, rysy osobnosti a jejich vliv na výkon povolání. 2. 4. Pracovní a platové zařazení zaměstnance, složky mzdy, výpočet mzdy, časová a úkolová

	mzda, druhy příplatků ke mzdě, minimální a průměrná mzda.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výstupy	učivo
- bude vědět, jak se správně chovat v případě vzniku mimořádných událostí, ochrana před povodněmi, požáry, sesuvy půdy, atmosférickými poruchami	3. 1. Ochrana před povodněmi, stupně povodňové aktivity, preventivní opatření. 3. 2. Požáry, příčiny požárů, prevence. 3. 3. Sesuvy půdy, sněhové laviny, ochrana před atmosférickými poruchami, zemětřesení, makroseizmická stupnice. 3. 4. Hromadné nákazy, epidemie, pandemie, zdroje nákazy, chování obyvatelstva při hromadných nálezích.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

1. Soudobý svět

14 hodin

výstupy	učivo
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích	1. 1. Česká republika na mapě Evropy a světa, přírodní a kulturní bohatství ČR, postavení ČR v současném světě. 1. 2. Historie české státnosti, vznik a vývoj Československa a České republiky, státní a národní symboly ČR. 1. 3. Zahraniční politické cíle ČR, členství ČR v mezinárodních organizacích, diplomatické styky ČR, velvyslanectví, konzulát, mezistátní dohody, multilaterální styky, význam a závazky členství ČR v organizacích NATO, OSN, EU. 1. 4. Světové velmoci, vytváření mezinárodní politiky, ohniska napětí v soudobém světě a jejich důvody, mezinárodní solidarita a pomoc, vyspělé a rozvojové země světa. 1. 5. Globalizace, společenské důsledky globalizace, vliv globalizace na českou republiku, světové iniciativy k řešení negativních důsledků globalizace. 1. 6. Globální problémy soudobého světa, populační exploze, sociální problémy, nedostatek potravin a pitné vody, surovinové a energetické problémy, znečišťování a degradace životního prostředí, jaderné katastrofy, zhroucení počítačových sítí, morální slepota lidstva. 1. 7. Vznik, význam, vývoj a cíle EU, organizace a hlavní orgány EU, další rozvoj evropské integrace, společná politika, pozitiva a negativa vstupu ČR do EU. 1. 8. Terorismus, smysl teroristických útoků, metody teroristických útoků, fanatismus,

	nesnášenlivost, etické normy, vzájemná tolerance.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

2. Člověk a svět (praktická filozofie)

8 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	2. 1. Co je filozofie, kdo je filozof, základní filozofické pojmy, smysl filozofie pro řešení životních situací. 2. 2. Hlavní oblasti filozofie (ontologie, gnozeologie). 2. 3. Filozofická antropologie, její hlavní témata (smysl života, lidské štěstí, láska, smrt). 2. 4. Etika, základní etické pojmy (morálka, mrav, dobro). Vznik morálních norem. 2. 5. Etika a morální rozhodování, lidská důstojnost, etika v kritických životních situacích. 2. 6. Současné vývojové směry etiky (sociální etika, politická etika, lékařská etika, ekologická etika,...). 2. 7. Životní postoje a hodnotová orientace (etika v manželství, ve vztazích mezi mladými lidmi, v multikulturní společnosti, v podnikání..).
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výstupy	učivo
- dovede rozlišit a zařadit nebezpečné látky, bude vědět jak se chovat při haváriích nebezpečných látek	3. 1. Kontrolovaný a nekontrolovaný únik nebezpečných látek, havárie s únikem nebezpečných látek. 3. 2. Účinky nebezpečných látek (výbušnost, hořlavost, toxicita). 3. 3. Šíření nebezpečných látek při haváriích, zásady chování obyvatelstva při haváriích. 3. 4. Provoz jaderných elektráren, jaderná a

	radiální bezpečnost. 3. 5. Možnosti vzniku radiální havárie v jaderné elektrárně.
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

2.2. Dějepis

Dějepis je v odborném školství součástí společenskovedního vzdělávání především ve studijních oborech, protože plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Je založen na poznatcích soudobých historických věd, a tak vytváří žákovo historické vědomí. Zároveň systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák ve svém životě setkává (masmédia, umění, obecná výměna informací...) a má významnou úlohu při rozvoji jeho občanských postojů a samostatného myšlení.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti žáků získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí tak, aby žáci na základě poznání minulosti hlouběji porozuměli své současnosti.

Pojetí předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu:

Výuka směřuje především k tomu, aby žáci:

- poznali, jakým historickým vývojem vznikla dnešní podoba světa, a to hlavně v evropském kulturním okruhu
- získali poznatky o národních a regionálních dějinách a dovedli je zařadit do evropského a světového kontextu
- chápali evropské integrační procesy a jejich problémy v historii i v současnosti
- chápali otevřenost historického obrazu a pluralitu názorů na historické procesy, události a osobnosti, poznali variantnost historických interpretací a získali přitom soubor návyků vedoucích ke kritickému posuzování historické skutečnosti
- poznali všední život lidí v různých historických podmínkách včetně života žen, mládeže a společenských minorit

b) Charakteristika učiva:

Učivo dějepisu je rozčleněno v souladu s tradičním chápáním rozvoje lidské společnosti do 5 kapitol - Starověk, Středověk, Raný novověk, 19. století a 20. století.

Důraz není kladen na osvojení maximálního množství faktografických znalostí, ale především na postižení vývojových tendencí v procesu formování moderní evropské civilizace a na postupný vývoj vztahu mezi jedincem a společností.

Obsahově výuka vychází z učiva základní školy, největší důraz je kladen na období moderních dějin tzn. 19. a 20. století. Z regionálního hlediska je největší pozornost věnována českým dějinám, které jsou prezentovány v širším evropském kontextu.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Výuka dějepisu má odstraňovat mýty a předsudky a žáky vychovávat k porozumění sobě samým i k porozumění jiným lidem, a tak přispívat k dobrému soužití občanů v našem státě i k dobrým vztahům a k solidaritě s jinými lidmi na celém světě. Jejím cílem je vést žáky k tomu, aby chápali hodnotu historických a kulturních památek a byli ochotni podílet se na jejich ochraně

d) Pojetí výuky:

Výuka bude založena na kombinaci výkladu učitele a práce s textem, popř. audiovizuálními ukázkami ilustrujícími dobové reálie. Součástí výuky bude užití audiovizuální a informační a komunikační techniky, v návaznosti na materiálové vybavení školy. Aktivní role žáků ve výuce bude podporována zadáváním referátů k jednotlivým historickým epochám, významným událostem a historickým osobnostem.

e) Hodnocení výsledků žáků:

Hlediska hodnocení:

- správné řešení zadaných úkolů v písemné podobě
- úroveň znalostí ověřovaná zkoušením
- vhodná, přiměřená a jazykově správná prezentace vlastního názoru
- aktivní přístup k řešení zadaných úkolů

Metody hodnocení:

- písemná práce, test
- ústní zkoušení
- hodnocení referátu

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby se žáci:

- seznámili se s historickými kořeny dnešních globálních problémů
- dovedli vyhledávat různé zdroje informací a pracovat s nimi s využitím výpočetní techniky
- byli kritičtí, odpovědní a schopni si tvořit samostatný úsudek založený na nezbytných faktografických znalostech a intelektových dovednostech
- získávali komunikativní dovednosti včetně správného používání odborné terminologie, spisovnosti a stylistické úrovně svého projevu
- porozuměli vztahu člověka a přírody v plynutí historického času a byli schopni soucítit s mimolidskou přírodou a zastávali praktické postoje při její ochraně

poznali rozdíly mezi nedemokratickými a demokratickými způsoby vlády a porozuměli historickému vývoji demokracie i principům fungování moderní demokracie

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

1. Starověk

6 hodin

výstupy	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	1.1 Úvod do předmětu 1.2 Historické prameny, výklad dějin, PVH 1.3 Staroorientální státy 1.4 Období antiky
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

2. Středověk

8 hodin

výstupy	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	2.1 Stěhování národů, vznik Byzance 2.2 Francká říše, SŘŘNN, boj o investituru 2.3 Český stát v 10.-12.st. 2.4 Vrcholný středověk v Evropě, stoletá válka 2.5 Husitství 2.6 Český stát v době poděbradské a jagellonské 2.7 Zámorské objevy, počátek novověku
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

3. Raný novověk

8 hodin

výstupy	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti	3.1 Reformace, počátky habsburského soustátí 3.2 Třicetiletá válka 3.3 Rekatolizace, protireformace 3.4 Parlamentarismus x absolutismus (Anglie x Francie) 3.5 Osvícenství, tereziánské a josefínské reformy
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

4. 19.století

20 hodin

výstupy	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	4.1 VFR 4.2 Vznik USA 4.3 Napoleonské války, Vídeňský kongres 4.4 Rakouský absolutismus 1815-48, národní obrození 4.5 Revoluční rok 1848 v Evropě 4.6 Dualismus v Rakousku, snahy o vyrovnaní 4.7 Sjedení Itálie a Německa 4.8 Vědeckotechnická revoluce 4.9 Koloniální expanze, vznik bipolarity
komentář	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a životní prostředí	

5. 20. století

24 hodin

výstupy	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39),	5.1 I.světová válka 5.2 Bolševická revoluce v Rusku 5.3 Vznik ČSR 5.4 Období 1.republiky 5.5 Nástup fašismu v Evropě 5.6 II.světová válka 5.7 Poválečné uspořádání světa 5.8 Studená válka, režim v ČSSR 5.9 Evropská integrace 5.10 Pád východního bloku 5.11 Současný svět a jeho problémy

objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - vysvětlí rozpad sovětského bloku - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

3. Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Nároky jednotlivých oborů vzdělání na přírodovědné vzdělávání a jeho součásti jsou rozdílné.

Z toho důvodu byly zpracovány varianty přírodovědného vzdělání. Škola si zvolí variantu fyzikálního a chemického vzdělávání minimálně na úrovni uvedené v poznámkách k

rámcovému rozvržení obsahu vzdělávání (může si tedy zvolit i variantu s vyššími nároky na příslušné vzdělávání).

Fyzikální vzdělávání je vypracováno ve třech variantách. Varianta A je určena pro obory s vysokými, varianta B se středními a varianta C s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.

Chemické vzdělávání je vypracováno ve dvou variantách. Varianta A je určena pro obory s vyššími nároky na chemické vzdělávání, varianta B pro obory s nižšími nároky.

Ekologické vzdělávání je vypracováno pouze v jedné variantě. Přírodovědné vzdělávání může škola realizovat buď v samostatných vyučovacích předmětech, nebo integrovaně v závislosti na charakteru oboru a podmínkách školy.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

3.1. Fyzika A

Obsahem předmětu je zkoumání zákonitostí přírody, fyzika vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života, má významné postavení jako teoretický základ technických věd. Na mnohé fyzikální poznatky navazuje výuka odborných předmětů.

Vyučování fyziky směřuje k tomu, aby žáci dokázali využívat základní znalosti v dalším studiu, v odborných předmětech i v profesním nebo praktickém životě. Dále má žáky naučit logicky uvažovat, analyzovat jednoduché problémy a řešit je. Výuka má naučit žáky vyhledávat a interpretovat informace a využívat je k nalézání optimálního řešení problémů.

Pojetí vyučovacího předmětu.

a) Obecný cíl vyučovacího předmětu.

Vyučovací předmět fyzika je předmětem všeobecně vzdělávacím, který plní i funkci průpravnou vzhledem k odborné složce vzdělávání. Nejdůležitějším cílem vyučování fyziky je vybavit žáka vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní hlouběji a komplexněji pochopit přírodní jevy a zákonitosti. Žáci jsou vedeni ke správnému pochopení fyzikálních

zákonů a principů. Aplikace fyzikálních poznatků vede k aktivnímu řešení úloh z praxe a každodenního života, využívání v odborných předmětech, dalším vzdělávání, budoucím zaměstnání i osobním životě.

b) Charakteristika učiva

V prvním ročníku je zařazen tematický celek mechanika, na který navazují odborné předměty, dále celky molekulová fyzika a termika, kmitání, vlnění, akustika a specifické učivo. Ve druhém ročníku je zařazeny tematické celky optika, atomová fyzika a závěr fyziky. Učivo elektřina a magnetismus nebude ve fyzice probíráno, protože je obsahem odborných předmětů.

c) Cíle vzdělávání

V oblasti citů, postojů hodnot a preferencí. fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k fyzice a zájem o ni a její aplikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci

d) Výukové strategie (pojetí výuky).

Přístup pedagoga i obsah učiva bude volen tak, aby u žáka po vzdělávacím procesu převládaly pozitivní emoce. Při výuce budou využity tradiční metody vyučování (výklad, vysvětlování, demonstrační i frontální pokusy). Metody jako dialog, diskuse, referáty. Výuka se zaměří nejen na získávání poznatků a objevování zákonitostí, ale i na praktické aplikace.

e) Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter. Ke každému tématu bude zařazena kontrolní písemná práce. Při klasifikaci bude vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacím procesu a plnění studijních povinností.

f) Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat.

Žáci by si měli v hodinách fyziky prohloubit a utřídit již získané poznatky, osvojit nové a rozvinout dovednosti potřebné k poznávání zákonitostí vnějšího světa. Mezi nejdůležitější kompetence, které budou rozvíjeny vyučováním fyziky patří: -zodpovědné a samostatné jednání žáka, schopnost pracovat samostatně i ve skupině, využívání zkušenosti jiných k vlastnímu učení

- zkoumání věrohodnosti získaných informací, schopnost tyto informace kriticky ověřovat
- schopnost správného a věcného vyjadřování, schopnost formulace problému nebo jeho řešení či popisu adekvátním způsobem (slovně, symbolicky, grafem...)
- hledat a vytvářet integrační vazby s ostatními předměty

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování

občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Úvod

3 hodiny

výstupy	učivo
- zná fyzikální veličiny a jednotky, dílčí a násobné jednotky	1.1 Obsah a význam fyziky 1.2 Fyzikální veličiny a jejich jednotky
Komentář	

pokrytí průřezových témat

2. Mechanika

30 hodin

výstupy	učivo
- rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie - určí výkon a účinnost při konání práce - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině - umí uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání i praktickém životě - umí řešit příklady	2.1 Kinematika 2.2 Dynamika 2.3 Mechanická práce a energie 2.4 Gravitační pole 2.5 Mechanika tuhého tělesa 2.6 Mechanika tekutin

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

3. Molekulová fyzika a termodynamika

20 hodin

výstupy	učivo
- uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu	3.1 Základní poznatky 3.2 Vnitřní energie soustavy 3.3 Struktura a vlastnosti plynů 3.4 Struktura a vlastnosti pevných látek 3.6 Struktura a vlastnosti kapalin 3.6 Změny skupenství

- řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice - vysvětlí mechanické vlastností těles z hlediska struktury pevných látek - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi - umí řešit příklady	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Informační a komunikační technologie	

4. Kmitání, vlnění, akustika

10 hodin

výstupy	učivo
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - umí uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání i praktickém životě	4.1 Mechanické kmitání 4.2 Mechanické vlnění 4.3 Akustika
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Specifické učivo

3 hodiny

výstupy	učivo
---------	-------

- dovede se chovat v mimořádných situacích	5.1 Radiační havárie v jaderných energetických zařízeních 5.2 Havárie s únikem nebezpečných látek
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- učit se používat nové aplikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

KOMPETENCE K UČENÍ

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

6. Optika

20 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi - řeší úlohy na odraz a lom světla - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami	6.1 Světlo jako vlnění 6.2 Zobrazení zrcadlem a čočkou 6.3 Základy fotometrie 6.4 Kvantová optika

- popíše oko jako optický přístroj - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů - zná základní fotometrické fyzikální veličiny - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta - umí řešit příklady	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

7. Fyzika mikrosvěta

10 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje základní modely atomu - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie	7.1 Fyzika elektronového obalu 7.2 Fyzika atomového jádra
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Teorie relativity

1 hodina

výstupy	učivo
- popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí	8.1 Základní poznatky
komentář	

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie**Občan v demokratické společnosti**

9. Astrofyzika

2 hodiny

výstupy	učivo
- charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír	9.1 Stavba a vývoj vesmíru

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie**Člověk a životní prostředí**

3.2. Chemie B

Chemie plní funkci všeobecně vzdělávacího předmětu. Vychovává člověka k tomu, aby dovedl znalosti využívat při své pracovní činnosti v budoucím zaměstnání i v osobním životě. Obsah učiva je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní chemické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se naučí orientovat se v chemických látkách, jejich složení, struktuře a vlastnostech v návaznosti na jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- objasní žákům účel předmětu a umožní získat přehled o problematice daného předmětu
- cílem předmětu chemie je poskytnout žákům přehled o chemických látkách, ději a zákonitostech

Žákovi bude vysvětleno:

- zásady chemického názvosloví, vztahy a jednotky používané v chemii
- stavba atomu a vznik chemické vazby
- podstata chemických reakcí, jejich vyjádření pomocí chemické rovnice a výpočty
- anorganické a organické látky
- základy biochemických dějů a látek
- podstata makromolekulárních látek

b) charakteristika učiva;

Učivo předmětu chemie je složeno z dílčích témat oboru tak, aby odpovídala profilu absolventa v oboru autotronik.

Zvýšená pozornost bude věnována tématům:

- stavba a složení látek
- kovy a jejich sloučeniny
- přehled významných organických sloučenin
- významné makromolekulární látky

c) směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí;

Výuka směřuje k tomu, aby

- si žáci byli schopni vést pečlivě poznámky
- si žáci vážili života a zdraví
- si žáci vypěstovali vztah k přírodě, jako jedné z nejvyšších životních hodnot
- žáci byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce

d) pojetí výuky;

- výuka bude směřována tak, aby žák pracoval poctivě, svědomitě, systematicky a samostatně
- výuka bude probíhat ve třídě
- při výuce budou používány schémata a obrázky

e) hodnocení výsledků žáků;

hodnocení žáka bude rozděleno do několika skupin, kde každá skupina má při hodnocení různou váhu:

- písemná forma zkoušení
- ústní forma zkoušení (ústní prověření znalostí, diskuse žáků při výuce na dané téma) do hodnocení žáka bude zařazena kontrola sešitu.
- v ústním i písemném zkoušení bude hodnoceno odborné vyjadřování, způsob vyjadřování, logické myšlení.

f) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

- napomáhá k rozšíření logického myšlení žáka;
- žák se učí pracovat s informacemi různého druhu;
- pomáhá rozšířit slovní zásobu žáka;
- učí žáka samostatně se vyjádřit k dané problematice;
- k dosažení vzdělávacího cíle přispěje úzká provázanost s předměty fyzika, matematika a český jazyk.

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií

se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje

- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Úvod do studia chemie

12 hodin

výstupy	učivo
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	1.1 Chemie a chemická výroba 1.2 Chemické látky 1.3 Chemické rovnice 1.4 Chemické výpočty z rovnic 1.5 Rostoky
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Informační a komunikační technologie	

2. Obecná chemie

21 hodin

výstupy	učivo
- zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin	2.1 Stavba atomu 2.2 Periodická soustava prvků 2.3 Chemická vazba 2.4 Názvosloví anorganických sloučenin 2.5 Chemický děj
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

3. Anorganická chemie

13 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	3.1 Klasifikace prvků 3.2 Přehled nepřechodných prvků nekovového charakteru 3.3 Charakteristika kovů 3.4 Přehled nepřechodných prvků kovového charakteru

	3.5 Přehled přechodných prvků
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

4. Organická chemie 14 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	4.1 Teoretické základy organické chemie 4.2 Názvosloví uhlovodíků 4.3 Přehled uhlovodíků 4.4 Názvosloví derivátů uhlovodíků 4.5 Přehled derivátů uhlovodíků
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Vybrané kapitoly z biochemie 3 hodiny

výstupy	učivo
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	5.1 Charakteristika přírodních látek a dějů v živých organismech 5.2 Přehled významných přírodních látek
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a životní prostředí	

6. Vybrané kapitoly z makromolekulární chemie 3 hodiny

výstupy	učivo
- charakterizuje významné zástupce monomerů a polymerů - charakterizuje významné reakce, kterými vznikají makromolekulární látky	6.1. Charakteristika polymerů a reakcí, kterými vznikají 6.2. Přehled nejdůležitějších plastů a kaučuků
komentář	
pokrytí průřezových témat	

3.3. Základy ekologie

Cílem předmětu učiva je rozšířit a prohloubit biologické a ekologické vědomosti a dovednosti žáků, využívat je v profesním i osobním životě. Klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim na důkazech založené odpovědi.

Biologické a ekologické vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pochopil biologické a ekologické pojmy a zákonitosti, uměl je používat ve správných souvislostech
- získal informace o vlivu činnosti člověka na živé i neživé složky životního prostředí
- uvědomil si globální problémy životního prostředí, jejich vliv na své zdraví, smysl odpovědnosti každé generace k následující a význam prevence onemocnění
- posílil svůj citový a hodnotový vztah k přírodě a vědomí sounáležitosti s přírodou
- přistoupil aktivně k její ochraně
- seznámil se s organizací ochrany životního prostředí v ČR a EU

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- Využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- Vést žáky k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých přírodovědných problémů
- Pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje
- Komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice
- Učit se chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o životní prostředí, posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy
- Zopakovat, prohloubit a rozšířit poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole.
- Osvojit si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu.

b) charakteristika učiva;

- Biologické, ekologické a chemické učivo je zařazeno do 1. ročníku v samostatných tematických celcích.
- Tematický celek člověk a životní prostředí je také samostatný, ale bude zařazován do výuky průběžně, podle probíraného učiva

c) pojetí výuky;

- Využívány budou různé metody práce - frontami výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování, ukázky na videu, noviny.
- K výuce budou užity učebnice, internet a poznámky k učivu si budou žáci zaznamenávat do sešitů.

d) hodnocení výsledků žáků;

- Vědomosti žáků budou prověřovány ústním a písemným zkoušením.
- Při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu.
- Samostatné práce budou hodnoceny známkou a slovně,
- Písemné zkoušení bude hodnoceno bodově nebo známkou.

e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

- Učit se poznávat svět a lépe mu rozumět.
- Vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí.
- Efektivně pracovat s informacemi.
- Jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické.
- Mezipředmětové vztahy s fyzikálním vzděláváním, elektropříslušenství, motorová vozidla, tělesná výchova, český jazyk, IKT.

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného

rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

1. Základy biologie

9 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovná je - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - objasní význam genetiky - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence - vysvětlí pojem epidemie a pandemie - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví jak na ně reagovat v situaci osobního ohrožení a za mimořádných podmínek	1.1 Vznik a vývoj života na Zemi, geologické éry 1.2 Buňka bakteriální, rostlinná a živočišná 1.3 Organismy, rozdělení 1.4 Vlastnosti živých soustav 1.5 Dědičnost a proměnlivost organismů 1.6 Vývoj člověka 1.7 Biologie člověka. Stavba a funkce lidského těla. Zásady správné výživy a zdravého životního stylu 1.8 Zdraví a nemoc, Imunita 1.9 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných podmínek
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

Občan v demokratické společnosti**2. Základy ekologie**

9 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	2.1 Ekologie. Obory ekologie. Základní ekologické pojmy 2.2 Organismus a prostředí 2.3 Podmínky života. Abiotické faktory. Biotické faktory 2.4 Ekosystém. Stavba a funkce ekosystému. Typy ekosystému 2.5 Tok látek a energie v ekosystému. Potravní řetězce 2.6 Typy krajiny.

komentář**pokrytí průřezových témat****Člověk a životní prostředí****Občan v demokratické společnosti****3. Člověk a životní prostředí**

12 hodin

výstupy	učivo
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických,	3.1 Člověk a životní prostředí. Vývoj vztahů člověka a prostředí 3.2 Vztahy mezi člověkem a prostředím 3.3 Dopady činností člověka na životní prostředí - konflikt člověka se životním prostředím 3.4 Přírodní zdroje energie a surovin 3.5 Odpady 3.6 Globální problémy životního prostředí 3.7 Ochrana přírody a krajiny 3.8 Chráněná území 3.9 Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí 3.10 Zásady udržitelného rozvoje 3.11 Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životní prostředí 3.12 Aplikace získaných poznatků na problematiku oboru

technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	
Informační a komunikační technologie	

4. Chemie

3 hodiny

výstupy	učivo
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - popíše vybrané biochemické děje	4.1 Chemické látky a jejich vlastnosti 4.2 Chemické složení živých organismů, přírodní látky 4.3 Biochemické děje
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

4. Matematické vzdělávání

4.1. Matematika

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání a učivo představují v odborném školství základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání. V oborech vzdělání se zvýšenými nároky na matematické vzdělávání rozšíří škola ve svém školním vzdělávacím programu matematické vzdělávání v souvislosti s potřebami odborného vzdělávání zejména o:

- operace s komplexními čísly a řešení kvadratických rovnic v množině $\mathbb{C}$;
- řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie;

- analytickou geometrii kuželoseček.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě;
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní školu;
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy;
- efektivně numericky počítat, upravovat výrazy, řešit rovnice a nerovnice, jejich soustavy, užívat funkce při řešení úloh z praxe, určit míru geometrických útvarů, převádět běžně používané jednotky a chápat důvody pro rozšiřování číselných oborů
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- umět vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací - grafů, diagramů a tabulek;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- zkoumat a řešit problémy;
- podílet se na rozvoji logického myšlení;
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost;

b) charakteristika učiva;

- obsahově navazuje na učivo matematiky základní školy a zaměřuje se na rozšiřování poznatků ve vybraných okruzích učiva:
 - číselné obory;
 - mocniny a odmocniny;
 - rovnice a nerovnice;
 - funkce;
 - stereometrie;

- učivo je členěno na složku základní (stěžejní): číselné obory, mocniny a odmocniny, rovnice a nerovnice, výrazy, planimetrie, funkce, stereometrie, kombinatorika a statistika, vektorová algebra, analytická geometrie, která umožňuje zvládnout hlavní činnosti odborníka v praxi; a doplňkovou: komplexní čísla, analytickou geometrii kuželoseček, která povede k dalšímu profesnímu rozvoji žáka v následujícím období v kontinuitě s jeho sebevzděláváním dle stávajících potřeb praxe;
- z daných okruhů bude vycházet posílení logického myšlení, užití počítačové techniky při denní činnosti a schopnost žáka reagovat na proměnlivé požadavky současnosti operativním způsobem.

c) pojetí výuky;

- vyučování probíhá ve třídě nebo v učebně IKT;
- při vyučování se třída může dělit na skupiny;
- při výkladu jsou používány vhodné modely a názorné pomůcky;
- propojení teorie a praxe formou samostatných projektů vycházejících z aplikace matematické problematiky při dílenské činnosti, jimiž prokáží studenti svůj hlubší zájem o dílčí témata probíraného učiva ve vztahu k budoucí profesi;
- účast v matematických soutěžích organizovaných školou;
- použití internetu při vlastní činnosti (stránky s matematickou tematikou);
- konzultace obtížných partií látky prostřednictvím e-mailu mezi žáky a pedagogem.

d) hodnocení výsledků žáků;

- jednou za čtvrtletí žák vypracuje složitější písemnou práci;
- průběžně jsou žákovi vědomosti prověřeny menší písemnou prací;
- hodnocení známkou nebo bodovým systémem;
- hodnocení činnosti studentů alternativní bodovou stupnicí umožňující ovlivnit klasifikaci žáka v pozitivním slova smyslu při zohlednění jeho aktivity;
- důraz bude kladen zejména na:
 - numerické aplikace;
 - dovednosti řešit problémy;
 - dovednosti využívat informační technologie a pracovat s informacemi.

e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

- napomáhá k logickému řešení problémů;
- klade důraz na dovednost řešit problémy;
- napomáhá využívat informační technologie a pracovat s informacemi;
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám;
- orientuje se v základech finanční matematiky

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy*
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život*
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji*

- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Operace s čísly a výrazy

49 hodin

výstupy	učivo
- provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - používá různé zápisy reálného čísla - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	1.1 Množiny a operace s nimi 1.2 Číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti 1.3 Absolutní hodnota reálného čísla 1.4 Intervaly jako číselné množiny 1.5 Užití procentového počtu 1.6 Mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny 1.7 Výrazy s proměnnými
komentář	

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce

Informační a komunikační technologie

2. Planimetrie

24 hodin

výstupy	učivo
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	2.1 Základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi 2.2 Shodnost a podobnost trojúhelníků 2.3 Euklidovy věty 2.4 Množiny bodů dané vlastnosti 2.5 Shodná a podobná zobrazení 2.6 Rovinné obrazce

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Člověk a svět práce

3. Řešení rovnic, nerovnic

18 hodin

výstupy	učivo
- používá ekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic - řeší lineární a kvadratické rovnice, lineární nerovnice - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	3.1 Lineární rovnice a nerovnice Lineární funkce, rovnice a nerovnice 3.2 Kvadratická rovnice

komentář

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Informační a komunikační technologie

Člověk a svět práce

4. Písemné práce a jejich rozbor

8 hodin

výstupy	učivo
---------	-------

komentář	
pokrytí průřezových témat	

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- správně používat a převádět běžné jednotky
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Funkce a její průběh. Řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav

62 hodin

výstupy	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - řeší základní exponenciální a logaritmické rovnice	1.1 Základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí 1.2 Lineární funkce, rovnice a nerovnice 1.3 Kvadratická funkce, rovnice a nerovnice 1.4 Soustavy rovnic a nerovnic 1.5 Racionální funkce 1.6 Exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus 1.7 Exponenciální a logaritmické rovnice
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	

2. Goniometrie a trigonometrie

29 hodin

výstupy	učivo
- znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	2.1 Orientovaný úhel 2.2 Goniometrické funkce obecného úhlu 2.3 Grafy goniometrických funkcí 2.4 Základní goniometrické vzorce a úpravy goniometrických výrazů 2.5 Goniometrické rovnice

	2.6 Řešení obecného trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení pravoúhlého trojúhelníku
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	
3. Písemné práce a jejich rozbor	8 hodin
výstupy	učivo
komentář	
pokrytí průřezových témat	

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Stereometrie

28 hodin

výstupy	učivo
- určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	1.1 Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru 1.2 Povrchy a objemy těles
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí	

2. Komplexní čísla

16 hodin

výstupy	učivo
- používá různé zápisy komplexních čísel - provádí početní operace s komplexními čísly - řeší jednoduché rovnice v oboru komplexních čísel	2.1 Zobrazení komplexního čísla, algebraický a goniometrický tvar, početní operace s nimi 2.2 Moivreova věta 2.3 Řešení rovnic v oboru komplexních čísel
komentář	

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce

Informační a komunikační technologie

3. Analytická geometrie v rovině

25 hodin

výstupy	učivo
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek - užívá různá analytická vyjádření přímky	3.1 Vektory 3.2 Přímka a její analytické vyjádření

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

4. Analytická geometrie kuželoseček

22 hodin

výstupy	učivo
- rozlišuje základní kuželosečky a provádí jejich znázornění - rozlišuje vzájemné polohy přímky a kuželosečky	4.1 Charakteristika základních kuželoseček - kružnice, elipsa, hyperbola, parabola 4.2 Vzájemná poloha přímky a kuželosečky

5. Písemné práce a jejich rozbor

8 hodin

výstupy	učivo
komentář	
pokrytí průřezových témat	

4. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Posloupnosti

17 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce	1.1 Definice posloupnosti a její vlastnosti
- určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen,	1.2 Aritmetická a geometrická posloupnost
	1.3 Užití posloupností v praxi

výčtem prvků, graficky - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

2. Finanční matematika

10 hodin

výstupy	učivo
- provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	2.1 Základy finanční matematiky 2.2 Jednoduché a složené úrokování
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

3. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

33 hodin

výstupy	učivo
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	3.1 Variace, permutace a kombinace bez opakování 3.2 Náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů 3.3 Základy statistiky
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	

4. Řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie 18 hodin

výstupy	učivo
- aplikuje poznatky funkcí, posloupností a trigonometrie na úlohách z praxe	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Člověk a životní prostředí	
Informační a komunikační technologie	

5. Písemné práce a jejich rozbor 6 hodin

výstupy	učivo
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	

4.2. Cvičení z matematiky - 4. ročník, 1 h týdně, volitelný (bez skupiny)

1. Číselné obory 3 hodiny

výstupy	učivo
provádí aritmetické operace v množině reálných čísel	1.1 Přirozená čísla
používá různé zápisy reálného čísla	1.2 Celá čísla
používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik)	1.3 Racionální čísla
řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu	1.4 Reálná čísla
provádí operace s mocninami a odmocninami	1.5 Komplexní čísla
převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	
komentář	
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce
Člověk a životní prostředí

2. Algebraické výrazy

2 hodiny

výstupy	učivo
provádí operace s mocninami a odmocninami	2.1 Algebraický výraz
provádí operace s mnohočleny, lomenými	2.2 Mnohočleny
výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a	2.3 Lomené výrazy
odmocniny	2.4 Výrazy s mocninami a odmocninami
počítá s faktoriály a kombinačními čísly	2.5 Výrazy s faktoriály a kombinačními čísly

komentář

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce
Informační a komunikační technologie

3. Rovnice a nerovnice

3 hodiny

výstupy	učivo
používá různé zápisy reálného čísla	3.1 Lineární rovnice a jejich soustavy, rovnice s neznámou ve jmenovateli
provádí operace s mnohočleny, lomenými	3.2 Kvadratické rovnice
výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a	3.3 Rovnice s neznámou pod odmocninou
odmocniny	3.4 Lineární a kvadratické nerovnice a jejich soustavy
řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice	
třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní	
počítá s faktoriály a kombinačními čísly	

komentář

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí
Člověk a svět práce

4. Funkce

4 hodiny

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti	4.1 Základní poznatky o funkcích
znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	4.2 Lineární funkce
rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	4.3 Kvadratické funkce
	4.4 Mocninné funkce
	4.5 Lineární lomená funkce
	4.6 Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice
	4.7 Goniometrické funkce, rovnice a nerovnice

určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie užívá různá analytická vyjádření přímky vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Informační a komunikační technologie	

5. Posloupnosti a řady, finanční matematika

2 hodiny

výstupy	učivo
používá různé zápisy reálného čísla vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	5.1 Základní poznatky o posloupnostech 5.2 Aritmetická posloupnost 5.3 Geometrická posloupnost 5.4 Limita posloupnosti a nekonečná geometrická řada 5.5 Využití posloupností pro řešení úloh z praxe
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

6. Planimetrie

2 hodiny

výstupy	učivo
používá různé zápisy reálného čísla řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	6.1 Planimetrické pojmy a poznatky 6.2 Trojúhelníky 6.3 Mnohoúhelníky 6.4 Kružnice a kruh 6.5 Geometrická zobrazení

komentář
pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie

7. Stereometrie

2 hodiny

výstupy	učivo
určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek	7.1 Polohové vlastnosti útvarů v prostoru 7.2 Metrické vlastnosti útvarů v prostoru 7.3 Tělesa, objemy a povrchy
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Informační a komunikační technologie	

8. Analytická geometrie

3 hodiny

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek užívá různá analytická vyjádření přímky	8.1 Souřadnice bodu a vektoru v rovině i prostoru 8.2 Přímka a rovina 8.3 Kuželosečky
komentář	
pokrytí průřezových témat	

9. Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika

2 hodiny

výstupy	učivo
provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování počítá s faktoriály a kombinačními čísly určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	9.1 Kombinatorika 9.2 Pravděpodobnost 9.3 Statistika
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

10. Aplikace matematických poznatků

3 hodiny

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti Člověk a svět práce	

11. Písemné práce

2 hodiny

výstupy	učivo
komentář	
pokrytí průřezových témat	

5 Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání je uskutečňováno v rámci předmětu Český jazyk a literatura – viz bod 1.1. v rozsahu 160 hodin.

6. Vzdělávání pro zdraví**6.1. Tělesná výchova**

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepečení;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Oblast Vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí, jednak učivo tělesné výchovy. Vzdělávací oblast by měla postupovat celým ŠVP: škola rozpracuje výsledky vzdělávání do vyučovacích předmětů (např. tematika učiva péče o zdraví se může objevit v občanské nauce, biologii, základech ekologie, tělesné výchově a odborných předmětech) nebo vzdělávacích modulů, případně kurzů a jiných forem. Pro oblast péče o zdraví lze vytvořit i samostatný vyučovací předmět.

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat. Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří oddělení zdravotní tělesné výchovy.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- pomáhá k rozvoji tělesné zdatnosti a tím i vývoji k všestranně kultivované osobnosti
- rozvíjí pohybové dovednosti a schopnosti s cílem dosáhnout optimálního pohybového rozvoje každého jedince
- umožňuje větší seberealizaci a rozvoj adekvátního sebevědomí
- ukazuje význam pravidel sportovních aktivit v životě jedince a jejich důsledky pro kolektivní citění

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit;
- rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;

- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.);
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž; dovedli připravit a provádět tělesná cvičení a pohybové aktivity s cílem pozitivně působit na zdravotní stav organismu;
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu;
- dosáhnout optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností.

b) charakteristika učiva;

- navazuje na znalosti a dovednosti získané na základní škole
- seznamuje s odbornou terminologií a využitím nových informačních technologií při sportovních aktivitách
- určuje zásady správného sportovního tréninku s prvky relaxace, regenerace a kompenzace
- zdůrazňuje hygienu a bezpečnost při cvičení a tím prevenci úrazů a nemocí
- eliminuje dopad komerční reklamy určující ideál krásy a podtrhuje správnou výživu a stravovací návyky
- řeší prevenci rizikového návykového chování a zdůrazňuje pevné partnerské vztahy a zdravou sexualitu

c) pojetí výuky;

- vyučování probíhá ve školní tělocvičně, posilovně, atletickém stadionu, venkovním hřišti s umělým povrchem ve dvouhodinových blocích praktického charakteru a v jednohodinové dotaci navazující na zásady zdravého životního stylu
- výuka se uskutečňuje formou skupinovou na stanovištích, frontovou při nácviku a hromadnou při opakování naučených prvků
- k výuce budou využívány i nové informační technologie vztahující se k turistice, horolezectví či vodáctví
- turistický kurz u 1. ročníků má formu týdenního pobytu s prohlubováním fyzické zdatnosti, orientace v přírodě, vztahů k životnímu prostředí a poznáváním místní krajiny
- lyžařský kurz u 2. ročníků má formu týdenního pobytu v zimním středisku s výukou lyžařské a běžecké techniky nebo formou výjezdů do okolních lyžařských areálů

d) hodnocení výsledků žáků;

- plnění požadavků dle stanovených limitů
- přihlédnutí k aktivitě a vztahu žáka ke sportovním činnostem
- zapojení studenta do soutěží a disciplín v rámci školy, města, republiky
- účast na sportovních kurzech a výcvicích
- v pololetí a na konci školního roku hodnocení známkou

e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

- osvojení pomůcek informativních a komunikativních technologií při turistice a sportovních aktivitách
- rozvoj komunikativních dovedností v rámci použití přesné sportovní terminologie a vystupování při sportu spojené se zásadami kultury chování
- v rámci personálních kompetencí rozlišit aktivitu výkonnostní, relaxační a volit různé techniky z hlediska uplatnění zdravého životního stylu
- pomocí dodržování pravidel her a soutěží navazovat vstřícné mezilidské vztahy konfliktním sociálním stavům
- samostatně plánovat sportovní aktivitu v každodenním běžném životě a mírnit rizika patologického chování

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy*
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život*
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji*
- respektovali principy udržitelného rozvoje*
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje*
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů*
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů*
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání*
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí*
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví*

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Péče o zdraví

6 hodin

výstupy	učivo
- orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus	1.1 Činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. 1.2 Duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví 1.3 Odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci, úrazu 1.4 Partnerské vztahy; lidská sexualita 1.5 Prevence úrazu a nemoci 1.6 Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

- diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	
2. Ochrana člověka za mimořádných událostí	
2 hodiny	
výstupy - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným - uvede průvodce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle	učivo 2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.4 Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování evakuace)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

3. Zdroje informací

1 hodina

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	3.1 Internet, časopisy, televize
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	4.1 Pořadová cvičení
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy)
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace	4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky)
- sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	4.4 Koordinační cvičení
- volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče)
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)	4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

12 hodin

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozvečky
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	5.2 Akrobacie
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí	- kotoul vpřed, vzad, obměny
	- stoj na lopatkách, stoj na hlavě, na rukou

- sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- přemet stranou - sestava, odborné názvosloví 5.3 Cvičení na nářadí - koza, bedna - roznožka, skrčka, odbočka - hrazda - dosažná, výmyk předem, sešin, sestavy - odborné názvosloví 5.4 Šplh - tyč a lano, základní prvky techniky - soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec - aerobic - základní kroky - základní taneční kroky a rozpoznání taktů
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

10 hodin

výstupy	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady sportovního tréninku - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	6.1 Běhy - běžecská abeceda, zdokonalení a průprava sprintu - starty - sprint 100 m - vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky - skok do dálky (z rozběhu) - skok vysoký (flop) 6.3 Vrh - vrh koulí 5 kg 6.4 Hody - hod granátem

- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výstupy	učivo
- volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - uplatňuje zásady sportovního tréninku - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	7.1 basketbal - základní pravidla, diagnostická hra herní činnosti jednotlivce: - dribling na místě a v pohybu - přihrávání a chytání míče na místě a v pohybu - obranný postoj a pohyb v obranném postoji - uvolňování s míčem na místě, krytí útočníka s míčem na místě - určení obrátkové nohy (pivotové) - rozskok - utkání 7.2 Volejbal základní pravidla herní činnosti jednotlivce: - odbití oběma vrchem (prsty) - odbití oběma spodem (bagr) - přihrávka modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci - každý střední u sítě nahrává), taktika hry 7.3 Kopaná - základní pravidla, diagnostická hra průpravná cvičení pro 1 hráče s 1 míčem - herní činnosti jednotlivce: - útočné - obranné - utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti - utkání na oficiálním hřišti 7.4 Florbal - základní pravidla - základní postoj a držení hokejky - herní činnosti jednotlivce: - útočné

	- obranné - herní činnosti brankaře - taktika hry - utkání
	7.5 Lední hokej a bruslení
	- základy
	7.6 Alternativní hry - stolní tenis, streetbal, softbal
	(soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly 2 hodiny

výstupy	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Přetahy, přetlaky, kombinované (smíšené) úpolové odpory, úpolové hry (soutěž jednotlivců, utkání družstev)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti 3 hodiny

výstupy	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova 4 hodiny

výstupy	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity

možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

11. Turistika a sporty v přírodě

0 hodin

výstupy	učivo
- chová se v přírodě ekologicky - využívá různých forem turistiky	11.1 Příprava turistické akce 11.2 Orientace v krajině 11.3 Turistický kurz (různé typy prožitkových aktivit)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

KOMPETENCE K UČENÍ

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

1. Péče o zdraví

6 hodin

výstupy	učivo
- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - zdůvodní význam zdravého životního stylu - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	1.1 Prevence úrazů a nemocí 1.2 Rizikové faktory poškozující zdraví 1.3 Rozvoj pozitivních stravovacích návyků 1.4 Odpovědný přístup k pohlavnímu životu 1.5 Masmédia a pohled na zdravý životní styl 1.6 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výstupy	učivo
- uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.4 Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování evakuace)
komentář	
pokrytí průřezových témat	

**Člověk a životní prostředí
Občan v demokratické společnosti**

3. Zdroje informací

1 hodina

výstupy	učivo
- dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordinační cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, joga)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

12 hodin

výstupy	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie

- sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	- opakování z 1. ročníku - průprava na přemet vpřed, sestava, odborné názvosloví 5.3 Cvičení na náradí - koza, bedna - roznožka, skrčka, odbočka - kotoul na bedně - hrazda - dosažná, výmyk, toč vzad, sestavy - odborné názvosloví 5.4 Šplh - rozvoj rychlosti - soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec - aerobik - základní kroky - základní taneční kroky a rozpoznání taktů
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

10 hodin

výstupy	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	6.1 Běhy - nízký start, sprint 100 m - běh na 400 m - vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky - skok do dálky (z rozběhu) - skok vysoký, limit 120 cm (flop) 6.3 Vrh - vrh koulí 5 kg, zdokonalení techniky 6.4 Hody - hod granátem

- uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výstupy	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	7.1 basketbal - opakování 1. ročníku - technika střelby, střelba (různé druhy a vzdálenost), krytí útočníka při střelbě - dvojtakt - trestný hod - obranné a útočné doskakování odražených míčů - taktika hry, utkání 7.2 Volejbal - opakování herních činností jednotlivce: - odbití oběma vrchem (prsty) - odbití oběma spodem (bagr) - odbití jednou spodem (podání) - přihrávka - vrchní podání - přihrávka - modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci - každý střední u sítě nahrává), taktika hry 7.3 Kopaná - opakování herních činností jednotlivce: - útočné - obranné - obranné činnosti brankáře - útočné činnosti brankáře - utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti 7.4 Florbal - opakování herních činností jednotlivce: - útočné - obranné - herní činnosti brankáře - herní kombinace: - útočné

	- obranné - taktika hry, utkání
	7.5 Lední hokej a bruslení
	- základy
	7.6 Alternativní hry - stolní tenis, streetbal, softbal
	(soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly 2 hodiny

výstupy	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Pády, prvky sebeobran
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti 3 hodiny

výstupy	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova 4 hodiny

výstupy	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity

komentář
pokrytí průřezových témat
Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti

11. Lyžování

0 hodin

výstupy	učivo
- volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - ví jak se chovat v přírodě - zná základní typy oblouků - seznamuje se základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnost) - seznamuje se základy běžeckého lyžování - seznamuje se s chováním při pobytu v horském prostředí	11.1 Základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnost) 11.2 Základy běžeckého lyžování 11.3 Chování při pobytu v horském prostředí

komentář
pokrytí průřezových témat
Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

1. Péče o zdraví

6 hodin

výstupy	učivo
- diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky	1.1 Partnerské vztahy a sexualita 1.2 Prevence úrazů a nemocí 1.3 Rozvoj sociálních dovedností a péče o duševní zdraví 1.4 Činitelé ovlivňující pracovní a životní prostředí 1.5 Rizikové faktory poškozující zdraví, zdravý životní styl 1.6 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výstupy	učivo
---------	-------

- uvede původce bakteriálních, virových, a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkce orgánů v lidském těle - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.4 Základní úkoly ochrany obyvatelstva
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	
Člověk a životní prostředí	

3. Zdroje informací

1 hodina

výstupy	učivo
- dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení,	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordinační cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)

hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	
- uplatňuje zásady sportovního tréninku	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec 12 hodin

výstupy	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie - opakování a docvičování prvků - kotoul vzad do stoje na rukou, sestava, - přemet vpřed, odborné názvosloví 5.3 Cvičení na náradí - procvičování prvků (přeskok) - přemet přes bednu - hrazda - dosažná, výmyk, toč vzad, sestavy - odborné názvosloví 5.4 Šplh - šplh ze sedu, bez pomoci nohou - soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec - aerobic
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

6. Atletika 10 hodin

výstupy	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	6.1 Běhy - nízký start, sprint 100 m, běh na 400 m - vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky - skok do dálky

- dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- skok vysoký 6.3 Vrh - vrh koulí 5 kg, zvládnutí na daný limit 6.4 Hody - hod granátem
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výstupy	učivo
- uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit	7.1 basketbal - opakování učiva - technika střelby - dvojtakt - trestný hod - obranné a útočné doskakování odražených míčů - propojování herních činností jednotlivce a různá řešení situace 1:1 - útočné kombinace, obranné kombinace taktika hry, utkání 7.2 Volejbal - opakování herních činností jednotlivce: - odbití oběma vrchem (prsty) - odbití oběma spodem (bagr) - odbití jednou spodem (podání) - přihrávka - smeč, ulití - jednoblok - vrchní podání - přihrávka - organizace zápasu a rozhodování

- kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- modifikované utkání 1:1, 2:2 - modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci - každý střední u sítě nahrává), taktika hry 7.3 Kopaná - opakování herních činností jednotlivce: a) útočné b) obranné c) obranné činnosti brankáře d) útočné činnosti brankáře - standardní situace kombinace: a) útočná b) obranná - utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti - utkání na oficiálním hřišti 7.4 Florbal - opakování herních činností jednotlivce: a) útočné b) obranné c) herní činnosti brankáře herní kombinace: a) útočné b) obranné herní systémy: a) útočné b) obranné - taktika hry, utkání 7.5 Lední hokej a bruslení - základy 7.6 Alternativní hry - stolní tenis, streetbal, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly

2 hodiny

výstupy	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Údery, kopy
komentář	

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

9. Testování tělesné zdatnosti

3 hodiny

výstupy	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility

komentář

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

10. Zdravotní tělesná výchova

4 hodiny

výstupy	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity

komentář

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Člověk a životní prostředí

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů čtyřletých oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou s kódovým označením „L“
platný od 1. 9. 2009 s poslední úpravou platnou od 1. 9. 2017 počínaje 1. ročníkem 170

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

KOMPETENCE K UČENÍ

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

1. Péče o zdraví**4 hodiny**

výstupy	učivo
- uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	1.1 Prevence úrazů a nemocí 1.2 Rozvoj sociálních dovedností a péče o duševní zdraví 1.3 Rizikové faktory poškozující zdraví, zdravý životní styl 1.4 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí**2 hodiny**

výstupy	učivo
- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.2 Základní úkoly ochrany obyvatelstva
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

Člověk a životní prostředí

3. Zdroje informací

1 hodina

výstupy	učivo
- dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výstupy	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordinační cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

10 hodiny

výstupy	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech –	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozvíčky 5.2 Akrobacie - salto vpřed - opakování a docvičování prvků

- dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- sestavy, odborné názvosloví 5.3 Cvičení na náradí - procvičování prvků - odborné názvosloví 5.4 Šplh - soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

12 hodin

výstupy	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	6.1 Běhy - nízký start, sprint 100 m, běh na 400 m - vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky - skok do dálky - skok vysoký 6.3 Vrh - vrh koulí 5 kg 6.4 Hody - hod granátem
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

16 hodin

výstupy	učivo
---------	-------

- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukázatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady sportovního tréninku	7.1 basketbal - zdokonalování herních kombinací a hra družstev 7.2 Volejbal - zdokonalování herních kombinací a hra družstev 7.3 Kopaná - zdokonalování herních kombinací a hra družstev 7.4 Florbal - zdokonalování herních kombinací a hra družstev 7.5 Lední hokej a bruslení 7.6 Alternativní hry - stolní tenis, streetbal, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly

2 hodiny

výstupy	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost,	8.1 Opakování a zdokonalování

vytrvalost, obratnost a pohyblivost	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti 2 hodiny

výstupy	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova 3 hodiny

výstupy	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

7.1. Informační a komunikační technologie

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení,

používaného v příslušné profesní oblasti). Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu. Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je dále vhodné rozšířit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních a komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- naučí žáky pracovat s prostředky informačních technologií a pracovat s informacemi;
- připraví žáky k tomu, aby efektivně využívali prostředky informačních technologií jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě
- umožní žákům pracovat se základním kancelářským softwarem a s dalším aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v profesní oblasti);

b) charakteristika učiva;

- naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém;
- umí na uživatelské úrovni pracovat se základním kancelářským softwarem (textový editor, tabulkový procesor, návrh jednoduché prezentace, práce s jednoduchou databází);
- seznámí se s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti);
- žák zvládá efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních komunikačních technologií) a dovede komunikovat pomocí Internetu a elektronické pošty;
- umí zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné souvislé texty na PC na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis, vyplňovat formuláře aj.);
- žák zvládá obsluhu tiskárny, scanneru;

c) pojetí výuky;

- učivo bude vysvětlováno v opakujících se celcích, které se ve vyšších ročnících budou zaměřovat na prohlubování znalostí;
- těžištěm výuky je, že po výkladu bude následovat okamžité provádění praktických úkolů;
- vyučování bude probíhat v učebně ICT;
- třída bude dělena na skupiny tak, aby u každé počítačové stanici seděl jeden žák;
- při výkladu budou použity vhodné prezentační pomůcky (nástěnné obrazy, dataprojektor apod.);
- žáci si budou poznatky zapisovat to sešitů;

d) hodnocení výsledků žáků;

- žák je hodnocen za grafickou úpravu, nápaditost, samostatnost a dovednost při zpracování daných témat;

- minimálně dvakrát za pololetí žák vypracuje samostatný úkol, který je koncipován tak, aby žák prokázal nejen naučené znalosti, ale i vlastní nápaditost a dovednost;
- ročník bude uzavírat komplexní praktická úloha (možnost týmové práce);
- hodnocení známkou nebo bodovým systémem;

e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

- rozvíjí dovednosti v hledání informací z různých oblastí pomocí Internetu;
- rozvíjí grafickou představivost (technické kreslení, matematika), estetičnost písemného projevu (český jazyk), komunikaci pomocí internetu (e-mail, chat);
- má nadpředmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů, např. český jazyk - kultivace písemných projevů, ekonomika - získávání informací o prac. místech prostřednictvím internetu, technická dokumentace - základy kreslení, přírodovědné vzdělávání...
- prohlubuje komunikativní dovednosti a dovednost spolupracovat;
- zvažuje různé zdroje dat;
- umí se radit s lidmi ve svém okolí;
- naučí se vytvářet a uspořádávat dokumentaci;
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám;
- je schopen spolupráce a práce v týmu;

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu

povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

1. Hardware počítače

10 hodin

výstupy	učivo
- používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)	1.1 Základní pojmy, rozdělení hardwaru 1.2 Základní jednotka 1.3 Vnější paměti (záznamová média) 1.4 Vstupní a výstupní zařízení
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

2. Software, operační systémy

8 hodin

výstupy	učivo
- je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	2.1 Rozdělení SW, ochrana autorských práv, typy licencí 2.2 Operační systém, druhy operačních systémů, data, soubor, adresář 2.3 Operační systém Windows
- pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí	2.3.1 Grafické prostředí - ovládání, nastavení 2.3.2 Práce s okny, soubory, složkami, souborový manažer (průzkumník)
- orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání),	

- odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...)	
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

3. Ochrana dat

4 hodiny

výstupy	učivo
- aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	3.1 Uživatelské účty, přístupová práva, hesla 3.2 Viry, antivirová ochrana, zálohování
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

4. Textový editor

22 hodin

výstupy	učivo
vybírání a používání vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	4.1 SW pro práci s textem, typografická pravidla 4.2 Microsoft Word - popis a nastavení

- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	prostředí, formát stránky 4.3 Editace textu - psaní, mazání, kopírování, přesun, vyhledávání, pravopis 4.4 Formátování textu - písmo, odstavec, odrážky a číslování, sloupce, tabulátory 4.5 Záhloví a zápatí, číslování stránek, tisk 4.6 Vkládání objektů - tabulky, obrázky, kliparty 4.7 Import a export dat
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

5. Počítačové sítě

6 hodin

výstupy	učivo
- chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky	1.1 Počítačová síť, server, pracovní stanice 1.2 Možnosti připojení k síti 1.3 Topologie sítí 1.4 Hardwarové prvky poč. sítě 1.5 Specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

6. Informační zdroje, internet

8 hodin

výstupy	učivo
- pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání	1.1 Internet - popis a princip, přístup k internetu 1.2 Přenosové protokoly, domény, adresace 1.3 Prohlížeče - popis prostředí, funkce 1.4 Vyhledávání informací - vyhledávače 1.5 Komunikace prostřednictvím internetu - e-mail, konference, diskusní fórum, chat, ICQ atd.

- získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému - správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	1.6 Vystavení vlastních dat na Internetu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

7. Algoritmizace

8 hodin

výstupy	učivo
- ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	7.1 Algoritmus - vlastnosti 7.2 Vývojový diagram 7.3 Rozhodování 7.4 Cyklus
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

1. Tabulkový kalkulátor

22 hodin

výstupy	učivo
- ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	1.1 SW pro práci s tabulkami 1.2 Microsoft Excel - popis a nastavení prostředí, formát stránky 1.3 Editace buněk, formát buněk 1.4 Formát sloupců a řádků, práce s listy 1.5 Tvorba vzorců, základní matematické a statistické funkce, absolutní a relativní odkaz 1.6 Podmíněné formátování, seřazení, filtrování 1.7 Grafy 1.8 Vkládání objektů, tvorba "excelovských" tabulek ve Wordu 1.9 Import a export dat, tisk
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce	
Informační a komunikační technologie	

2. Relační databáze

10 hodin

výstupy	učivo
- ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	2.1 Základní pojmy a principy, oblasti použití 2.2 Struktura databáze, záznam, položka 2.3 Návrh databáze, vkládání dat, import a export dat

	2.4 Relace, typy relací 2.5 Formuláře a sestavy 2.6 Vyhledávací dotazy, filtrování dat
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
3. Úvod do počítačové grafiky 26 hodin	
výstupy	učivo
- zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	3.1. Základní pojmy, bitmapy, vekt. grafika 3.2. Základní grafické formáty (bmp, gif, jpg, png) 3.3. Možnosti získání obrázků 3.4. Práce s dig. fotografií (Zoner Photo Studio) 3.4.1. Popis prostředí programu 3.4.2. Změna orientace, velikosti, rozlišení, formátu, počtu barev atd. 3.4.3. Úprava obrázku - ořez, redukce červ. očí, klonovací razítko a další 3.5. Digitální fotoaparát - základní pojmy (parametry) 3.6. Tvorba vektorové grafiky (Zoner Callisto) 3.6.1 Kreslení a vkládání objektů 3.6.2 Nastavení vlastností objektů, práce s nimi 3.6.3 Export obrázků
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. Prezentace 8 hodin	
výstupy	učivo
- vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.)	4.1. Typy prezentací, způsoby prezentace, základní pravidla 4.2. SW pro práci s prezentacemi 4.3. Microsoft PowerPoint - popis a nastavení prostředí 4.4. Tvorba snímku, vkládání objektů, formátování 4.5. Animace, přechody snímků, časování, zvuk a video 4.6. Způsoby uložení, tisk

komentář
pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie

8. Ekonomické vzdělávání

8.1. Ekonomika

Cílem této vzdělávací oblasti je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní.

Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem Člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu;

- Poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní a hospodárné chování s důrazem také na správnou orientaci v etice jednání člověka zejména v dodržování oblasti práva demokratické společnosti.

S ohledem na předcházející bod celkově zvládnout základ způsobu myšlení, které vyžaduje tržní hospodářství a situace na trhu práce, a které je nezbytné pro odpovědné rozhodování každého občana - spotřebitele, resp. zaměstnance či podnikatele.

- Vést žáky k zodpovědnosti za vlastní život a pracovní kariéru a to zejména ve vazbě na úroveň a typy vzdělání tak, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a připraveni na jeho změny a nutnost přizpůsobivosti a mobility.

b) charakteristika učiva;

- Zajistit, aby žáci ovládali základní ekonomické pojmy pro schopnost odborné komunikace při důležitých jednáních a při vyjadřování v úřední korespondenci. Současně rozvíjet jejich schopnost vyhledávat a posuzovat informace z různých médií a především z Internetu.
- Zorientovat žáky na pracovním trhu, v hospodářské struktuře státu a našeho regionu a seznamovat je s alternativami a možnostmi profesního uplatnění.
- Vysvětlit základní podmínky práv a povinností vyplývajících z pracovního poměru, ze soukromého podnikání nebo z nezaměstnanosti z pohledu zákonů a vlastní praxe.

- Získávání schopnosti orientace v oblasti financí v základních vazbách na mzdy, platy , daňové výkaznictví, z oblasti práce bank a pojišťoven ap.
- Rozvíjet komunikativní - verbální i písemné dovednosti a schopnosti žáků řešit svou prezentaci se zaměstnavateli a řešit variační nebo problémové situace související s vlastním ekonomickým zapojením i do podnikání.

c) pojetí výuky;

- Učivo je probíráno v dílčích celcích, které mají vždy určitý společný základ. Obsah kapitol je teoreticky vysvětlen výkladem a doplněn řízenými rozhovory a následně procvičen na případových situacích a příkladech z praxe. Důležitou součástí probírané látky je širší diskuse s reakcí na názory, otázky a připomínky žáků.
- K výuce jsou využity jako pomůcky vzory různých typů ekonomické a personální dokumentace, resp. tiskopisů. Součástí výkladu je také využití AV techniky jako doplňku k pochopení problematiky přístupnější formou.
- Žáci si vedou základní poznámky v sešitech zejména o definicích ekonomických pojmů a se stručnými citacemi zákonů s vysvětlivkami.
- Součástí výuky ve 4. ročníku je návštěva a beseda budoucích absolventů na úřadu práce . Svoji úlohu pro tento předmět má odborný výcvik v dílnách a dále absolvované exkurze ve firmách a různá další školní spolupráce s nimi v průběhu celého studia.

d) hodnocení výsledků žáků;

- Správné řešení příkladů z probírané problematiky bude prověřováno různými metodami jako jsou připravené nestandardizované kognitivní testy, dále pak písemné i ústní ověřování znalostí především v schopnosti řešit a aplikovat teoretické znalosti na případové situace.
- Zhodnocení individuální aktivity při diskusích a správného zpracování zadaných úkolů v práci s dokumentací a vyhledávání informací na Internetu.
- Nabyté znalosti jsou také součástí ústní části maturitní zkoušky.

e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat;

Tento odborný předmět přináší novou oblast pro rozšíření znalostí žáků, kteří jsou v této tematice často vystavováni konfrontaci teorie s praxí zejména pak po příchodu absolventů do pracovního života.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat

vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- učit se používat nové aplikace
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROVOZU OPRAVÁRENSTVÍ

- ovládali základní dovednosti z výpočetní techniky, přípravu vstupních dat, orientovali se ve výstupních údajích a znali možnosti uplatnění výpočetní techniky v autoopravárenství
- rozuměli základním pojmům a vztahům v oblasti ekonomiky a informačních soustav, v oblasti metod plánování a ekonomiky práce
- pracovali s normami a odbornou literaturou
- řídili menší pracovní kolektiv

3. ročník, 2 h týdně, povinný

1. Základní ekonomické pojmy

10 hodin

výstupy	učivo
- používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	1.1. Potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň 1.2. Výroba, výrobní faktory, hospodářský proces 1.3. Trh, nabídka, poptávka, zboží, cena, graf N-P 1.4. Tržní mechanismus, monopol, konkurence, úloha státu
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

2. Pracovně právní vztahy a související činnosti

10 hodin

výstupy	učivo
- na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti	2.1. Zaměstnání, hledání zaměstnání, služby ÚP (vypracování odpovědí na inzerát, životopis, kontakt s ÚP) 2.2. Nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 2.3. Vznik pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele (pracovní smlouva, osobní dotazník) 2.4. Změny a skončení pracovního poměru
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	
Člověk a svět práce	

3. Podnikání

12 hodin

výstupy	učivo
- posoudí vhodné formy podnikání pro obor - vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní	3.1. Podnikání, právní normy podnikání 3.2. Živnostenský zákon, živnosti, orientace v Živnostenském zákoně 3.3. Obchodní společnosti, orientace v Obchodním zákoníku

znaky - orientuje se ve způsobech ukončení podnikání - na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu	3.4. Zánik podniku
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí	

4. Mzdy, daně, pojistné

16 hodin

výstupy	učivo
- orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění - rozliší princip přímých a nepřímých daní - dovede vyhotovit daňové přiznání - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu	6.1. Mzda časová a úkolová, výpočty 6.2. Daňová soustava, sociální a zdravotní pojištění, výpočet daní z příjmu a pojistného 6.3. Daňové přiznání
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti Člověk a svět práce	

5. Daňová evidence, účetnictví

10 hodin

výstupy	učivo
- vede daňovou evidence pro plátce i neplátce DPH - používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníže podle kursovní listku - orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním	7.1. Evidence oběžných prostředků, faktura, dodací list, příjemka, výdejka, skladní karta 7.2. Evidence hmotného investičního majetku, inventurní karta 7.3. Evidence pracovníků, práce a mezd 7.4. Hotovostní placení, doklady 7.5. Bezhotovostní placení, způsoby, doklady

	7.6. Peněžní deník a zásady jeho vedení, daňový základ 7.7. Podstata účetnictví 7.8. Rozvaha, syntetické a analytické účty 7.9. Vyčíslení hospodářského výsledku
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti	

6. Bankovní systém, bankovní služby 8 hodin

výstupy	učivo
- charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry - používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníze podle kursovní listku - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	8.1. Bankovní systém ČR 8.2. Pasivní bankovní operace 8.3. Aktivní bankovní operace 8.4. Ostatní služby bank
komentář	
pokrytí průřezových témat	
Informační a komunikační technologie	

4. ročník, 1 h týdně, povinný

7. Podnikové činnosti 4 hodiny

výstupy	učivo
- vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu	4.1. Hlavní činnost, výroba, propočty výrobní kapacity 4.2. Zásobovací činnost, propočet spotřeby a potřeby nákupu materiálu 4.3. Investiční činnost, druhy investic 4.4. Personální činnost 4.5. Marketing, management, průzkum trhu, zpracování podnikatelského záměru
komentář	
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce
Člověk a životní prostředí
Informační a komunikační technologie

8. Majetek podniku a hospodaření

18 hodin

výstupy	učivo
- posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny	5.1. Struktura majetku, výpočet hodnoty a podíl jednotlivých složek 5.2. Investiční majetek hmotný, nehmotný a finanční, opotřebení, výpočet odpisů 5.3. Oběžný majetek, zásoby, pohledávky, finanční majetek 5.4. Struktura zdrojů majetku, vlastní a cizí zdroje, výpočet hodnoty zdrojů a podílu vlastních a cizích zdrojů 5.5. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek, výpočet, kalkulace ceny výrobku

komentář

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie
Člověk a svět práce
Občan v demokratické společnosti

9. Národní hospodářství

6 hodin

výstupy	učivo
- vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - chápe důležitost evropské integrace - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	9.1. Struktura národního hospodářství 9.2. Ukazatele vývoje národního hospodářství 9.3. Trend vývoje ekonomiky, cyklický vývoj, hranice produkčních možností 9.4. Inflace, nezaměstnanost, platební bilance 9.5. Hospodářská politika státu 9.6. Mezinárodní ekonomika

komentář

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
Člověk a svět práce

9. Změny a doplňky

9.1 Zdravotní tělesná výchova

Doplňek ŠVP Vzdělání pro zdraví – Tělesná výchova platný od 26.8.2009

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdravotní tělesná výchova je označení záměrně vedeného didaktického procesu, jehož posláním je zprostředkovat zdravotně oslabeným osobám pohybovou kompetenci vymezenou cíli a úkoly.

Zdravotní tělesná výchova je formou volitelné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem a pro žáky, kteří mají zájem na dalším zdokonalování a upevňování svého zdraví. Přednostně budou zařazováni žáci s doporučením od lékaře. Využívá činnosti a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Význam zdravotní tělesné výchovy vzrůstá vzhledem k tomu, že se stále častěji projevují negativní důsledky civilizace. Civilizační choroby a další činitelé ohrožují zdraví jedinců. Pro ně je cíleně zaměřená pohybová aktivita jednou ze základních životních potřeb. Podílí se na odstraňování důsledků zdravotního oslabení, zvyšuje funkční výkonnost, vede ke zlepšení zdravotního stavu.

Pravidelná pohybová aktivita představuje vysoce účinnou, v praxi dosud málo doceněnou léčebnou složku pro většinu pacientů trpících civilizačními chorobami.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Zaměření vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a žáci jsou vedeni k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější hodnoty
- vyvážení stavu tělesné, duševní pohody a k vnímání radostných prožitků z pohybu
- získávání základní orientace co je zdravé, co může zdraví prospět, co ne, co ho ohrožuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy s volným úsilím
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i mimo školu

Zdravotní tělesná výchova bude dotována 1 hodinou za týden

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - Sebepoznání a sebezpečí (sebekontrola, zdokonalování)

- Rozvoj schopností poznávání (praktické životní pohybové dovednosti)
- Seberegulace a sebeorganizace (rozvíjení pohybových schopností a dovedností, škodlivé způsoby chování, přiznání neúspěchu, zhodnocení pokroku)
- Psychohygiena (rovnováha těla a ducha)
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice (duch fair play)
- EGS - Evropa a svět a nás zajímá (olympijské ideje, význam sportu pro vzájemné porozumění, přátelství mezi lidmi různých národů a národností)
- MKV - Lidské vztahy (vztahy mezi příslušníky různých národů a etnik, respektování tělesných a pohybových zvláštností)
- EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv prostředí na zdraví vlastní i ostatních, péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí)
- MDV - Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu (z informací, z jejich zpracování a zhodnocení vyvození praktických důsledků pro ochranu zdraví, rozvíjení citlivosti vůči stereotypům chování, uvědomění si hodnoty vlastního života)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich rozhodování, připravujeme je na celoživotní učení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení, a tím je motivujeme.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme přednostně na činnostní vyučování dovedností, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, oceňujeme jejich pokrok, učíme trpělivosti a povzbuzujeme je.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace, učíme žáky prakticky problémy řešit.
- S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak mu ukázat cestu ke správnému řešení.

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu a umožňujeme jim spolupráci.
- Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor a vhodně argumentovali.
- Učíme žáky naslouchat druhým, vést dialog.
- Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme přátelskou atmosféru.
- Podporujeme skupinovou práci ve výuce, upřednostňujeme za členění všech žáků a střídání rolí žáků ve skupině.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a pomáhají si.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Respektujeme individualitu žáka.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Vedeme žáky k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na nichž se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně.
- Problémy se snažíme řešit věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). Řádně

probereme, vysvětlíme.

- V rámci svého předmětu a své působnosti seznamujeme žáky s právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k aktivnímu zapojení do sportovního dění a k tvořivosti účasti na sportovních akcích, popř. účasti na jejich organizaci a účasti v různých soutěžích.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení.
- Netolerujeme nevhodné zacházení s nimi.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledek své práce.

Charakteristika zdravotní tělesné výchovy

Strnad (1996) definuje zdravotní TV jako formu řízené pohybové aktivity, která je podle tělovýchovné kvalifikace určena jedincům III. zdravotní skupiny. Právě pro potřeby tělesné výchovy byla populace rozdělena do 4 zdravotních skupin.

Skupina	Charakteristika zdravotního stavu	Povolené pohybové aktivity
I.	Jedinci zdraví, přiměřeně vyvinutí, s vysokým stupněm trénovanosti	Školní TV a sport v plném rozsahu bez omezení (vyjma omezení podle věku a pohlaví)
II.	Jedinci zdraví, méně trénovaní	Školní TV a sport v plném rozsahu bez omezení (vyjma omezení podle věku a pohlaví)
III.	Jedinci oslabení s trvalými nebo dočasnými odchylkami tělesného vývoje	Školní TV s úlevami a zdravotní TV, výjimečně sportovní činnost dle stupně oslabení
IV.	Jedinci nemocní	Léčebná TV, zákaz tréninku i školní TV

Zatímco tělesná výchova a sport osob I. – III. zdravotní skupiny jsou zajišťovány pedagogy, cvičiteli a trenéry příslušné kvalifikace, léčebná tělesná výchova spadá do kompetence fyzioterapeutů (oblast zdravotnictví).

Pro osoby se zdravotním oslabením je cíleně zaměřená pohybová aktivita jednou ze základních životních nutností. Podílí se na odstraňování důsledků zdravotního oslabení, zvyšuje funkční výkonnost člověka a vede ke zlepšení zdravotního stavu.

Cíle a úkoly zdravotní TV

Z komplexního pohledu je cílem zdravotní TV racionálním způsobem zprostředkovat vliv specificky zaměřené pohybové aktivity v rozsahu, který odpovídá zdravotnímu stavu a úrovni tělesné zdatnosti oslabeného jedince. Mimo to je nutné dbát na zlepšení pohybové a funkční výkonnosti organismu spolu s dosažením optimálního tělesného, duševního a pohybového rozvoje (Hošková, Matoušková, 2000).

Těmto cílům jsou podřízeny zdravotní, vzdělávací a výchovné úkoly tělovýchovného procesu:

- úkol zdravotní – předcházet nejružnějším psychosomatickým poruchám získáním optimálních pohybových návyků a eliminovat tak důsledky negativního životního stylu; dále pozitivně ovlivňovat stupeň zdravotního oslabení, zvyšovat funkční výkonnost organismu a celkovou zdatnost
- úkol vzdělávací – vybavit cvičence základními pohybovými dovednostmi a návyky. Prohloubit jejich znalosti o vlastním oslabení a možnostech jeho účinného ovlivňování
- úkol výchovný – vytvořit u cvičence pozitivní vztah k pohybové aktivitě, která povede k trvalému pohybovému režimu a k dalším hygienickým návykům; utvářet pocit sebedůvěry ve vlastní síly a schopnosti, k životnímu optimismu.

Didaktické zásady

Didaktické vyučovacího procesu určují charakter vyučování a ovlivňují jeho efektivitu:

- zásada uvědomělosti zásady lze definovat jako obecné požadavky, které v souladu s cíli výchovy a zákonitostmi – spočívá v pochopení smyslu a podstaty prováděné činnosti
- zásada názornosti – znamená důkladné vytvoření představy pohybu a pohybového stereotypu
- zásada soustavnosti – předávané vědomosti a dovednosti mají tvořit logicky ucelený systém;

cvičenec je veden k soustavnosti tak, aby se pohybový režim stal základní hygienickou potřebou, přirozenou součástí životního stylu

- zásada přiměřenosti – obsah i rozsah učiva, jeho obtížnost a používané způsoby mají odpovídat především zdravotnímu stavu jedince; dále je třeba brát v úvahu psychický rozvoj,

tělesné schopnosti a pohybové zkušenosti, věkové a individuální zvláštnosti

- zásada trvalosti – výsledkem působení ve zdravotní TV mají být trvalé vědomosti, dovednosti, pohybové návyky, které se stanou nedílnou součástí celoživotní orientace ke zdravému způsobu života.

Kompenzační (vyrovnávací) cvičení

Základním prostředkem zdravotní TV jsou kompenzační (vyrovnávací) cvičení. Mezi kompenzační cvičení patří:

- cvičení, která vedou k vytváření a upevňování vzpřímeného držení těla; lze je dělit na:
 - cvičení uvolňovací
 - cvičení protahovací
 - cvičení posilovací
- dechová cvičení
- relaxační cvičení.

Cvičení uvolňovací

Slouží k uvolnění ztuhlých, málo pohyblivých kloubů a svalových kontraktur. Cvičení je zaměřeno na určitý kloub nebo pohybový segment s cílem ho uvolnit – rozcvíčit.

Pohyby se provádí všemi směry, tj. kolem všech pohybových os, do individuálně krajních poloh s minimálním svalovým úsilím. Čím je rozsah pohybu větší, tím je vedený pohyb pomalejší. Při uvolňovacím cvičení se nesmí provádět švihové pohyby (Hošková, Matoušková, 2000).

Cvičení protahovací

Slouží k obnově fyziologické délky zkráceného svalu. Zkráceny jsou hlavně vazivová složka svalu, svalový skelet i šlachy. Důležitou úlohou při provádění těchto cvičení je tlumení a oddálení reflexů, které vyvolávají obrannou kontrakci protahovaného svalu. Toho lze dosáhnout:

- záměrnou – volní relaxací svalu
- cvičením ve staticky nenáročných polohách – např. lež, sed
- pomalým cvičením, vedenými pohyby postizometrickou relaxací – útlum ve svalu bezprostředně poté, co se uvolnil z vydatné, několik sekund trvající izometrické kontrakce.

Při zahájení cvičení je vhodné zaujmout tzv. protahovací polohu = poloha, v které se sval natáhne na svoji momentálně největší možnou délku (Hošková, Matoušková, 2000).

Cvičení posilovací

Úkolem posilovacích cvičení je zvýšit funkční zdatnost oslabených či k oslabení náchylných svalů. Při posilování oslabených svalů je nejprve důležité odstranit negativní působení jeho antagonisty jeho protažením.

Zařazují se cvičení dynamická pomalá, při kterých se provádí pohyby proti přirozenému odporu gravitace, kdy vlastní zátěž vytváří hmotnost příslušného segmentu (Hošková, Matoušková, 2000).

Dechová cvičení

Dechová cvičení jsou důležitou součástí vyrovnávacího procesu ve ZTV. Význam dechu pro lidský organismus je třeba posuzovat z několika hledisek.

- Význam metabolický – neustálá výměna plynů (O_2 , CO_2) mezi zevním prostředím a tkáněmi. Tkáním je ze zevního prostředí dodáván kyslík, který je nezbytný pro oxidoredukční procesy, při kterých dochází k přeměně látek a energií.
- Význam mechanický – tlakové změny v hrudní a břišní dutině, uskutečňované pohybem bránice, ovlivňují krevní a mízní oběh a činnost všech vnitřních orgánů.
- Význam formativní – vědomé ovlivňování rytmu, délky a hloubky dechu působí na svalové napětí kosterního svalstva, které plní také funkci posturální. Svalstvo podílející se na dýchací funkci má úzkou souvislost s hrudní páteří a hrudníkem, a proto můžeme modifikací dýchacích pohybů tvarovat nejen hrudník, ale i hrudní páteř. Dynamická rovnováha existuje i mezi břišním svalstvem a bránicí. Má-li břišní svalstvo dobrý svalový tonus, zlepšuje se fixace bránice při nádechu a dochází k aktivnějšímu zvednutí žeber, což má vliv na držení těla (je tam ještě jednou u držení těla). Prostřednictvím dechových cvičení se korigují odchylky v držení těla.
- Význam regulační – při procesu dýchání vyvolává změny v dráždivosti svalů. Při vdechu je kosterní svalstvo dráždivější a naopak při výdechu dráždivost klesá; toho je využíváno pro uvolnění svalového napětí, rychlou regeneraci sil při únavě, k nácviku koncentrace.

Fáze dýchání:

- Inspirace (vdech) – zapojením inspiračních svalů se zvětší objem hrudníku snížením brániční klenby a elevací žeber; v hrudní dutině se vytvoří podtlak a nastává proudění vzduchu do plic
- Exspirace (výdech) – bránice se vydouvá směrem nahoru; v hrudníku vzniká přetlak a vytlačuje vzduch z plic.

Typy dýchání:

- dýchání brániční, neboli břišní (abdominální) – na dýchání se podílí nejvíce hlavní dýchací sval – bránice (diaphragma). Břišní dýchání se na celkovém dechu podílí z 60%
- dolní hrudní – hrudník se rozvírá všemi směry, tím se plní střední části plic. Při výdechu se naopak hrudník svírá a střed plic vyprazdňuje. Hrudní dech se na celkovém podílí asi 30%.
- Horní hrudní dýchání – zajišťují jej svalové skupiny oblasti ramen a klíčních kostí. Tato část dechu je nejobtížněji zjištělná a ventiluje plice asi jen z 10%, ale je neméně důležitá.

Klidové dýchání má probíhat dle určitého časového sledu tzv. „dechovou vlnou“. Na počátku se aktivuje sektor dolní, abdominální. Se zvyšováním intenzity dýchacích pohybů se postupně připojuje sektor dolní hrudní a nakonec horní hrudní. Dechová vlna postupuje zezdola nahoru při inspiraci i při expiraci. U některých osob převažuje typ bráničního dýchání, u jiných se více zapojuje dolní hrudní sektor. U patologických stavů je převaha horního hrudního dýchání.

Paradoxní dýchání – dýchací pohyby neprobíhají dle výše uvedeného popisu a při vdechu se břicho místo vyklenutí zatahuje.

Relaxační cvičení

Relaxační cvičení jsou cvičení vedoucí k uvolnění psychického i fyzického napětí těla. Relaxační cvičení jsou nezbytnou součástí vyrovnávacího procesu. Nejtypičtějším relaxačním cvičením je spánek. Zdravý spánek je důležitým prostředkem k obnovení tělesných a duševních sil, vede k uvolnění fyzického i psychického napětí, má blahodárný vliv na činnost vnitřních orgánů. Cílem relaxačních cvičení je tedy záměrné snížení svalového i psychického napětí a harmonizaci vnitřních funkcí. Prostřednictvím relaxačních cvičení jsou cvičící vedeni k vědomé schopnosti uvolňovat úroveň svalového napětí.

Relaxaci lze dělit na:

- mimovolní – jde o neúmyslnou, bezděčnou relaxaci ve spánku, kde dochází k útlumu převážně části ústředního nervstva
- volní – jde o cílené jednání, které má vést, stejně jako u mimovolní relaxace, k odpočinku nervového systému.

Fáze nácviku relaxace:

- příprava k relaxačnímu cvičení
- nácvik relaxace po předchozím protažení svalových skupin
- nácvik lokální relaxace nácvik celkové relaxace
- nácvik diferencované relaxace (nácvik zapojovat do pohybové struktury určité svalové skupiny nezbytně k jeho provedení).

Velký význam v relaxaci má jóga. Jóga nabízí možnost vědomého uvolnění tělesného a duševního napětí, výsledek může přesáhnout i účinky běžného zdravého spánku. Zvláště cenné

je to, že vědomé ovládnutí relaxační techniky člověk využije v každodenním životě, např. zvládání stresových situací, schopnost lepší koncentrace. Jóga zná větší počet relaxačních technik, které se liší vnitřní skladbou (tzn. že mají rozličné zaměření).

Při cvičení je třeba dát pozor, aby přílišné soustředění na cvičení nevyvolalo paradoxně u cvičícího zvýšené napětí nebo zadržetí dechu.

Druhy zdravotních oslabení

I. OSLABENÍ PODPŮRNĚ POHYBOVÉHO APARÁTU

- poruchy funkce svalových skupin
- poruchy osového systému těla
- poruchy stavby dolních končetin

II. OSLABENÍ VNITŘNÍ

- kardiovaskulární oslabení
- dýchacího systému
- metabolická neuropsychická smyslová z hlediska stárnutí

Cvičební jednotka/vyučovací hodina

je základní organizační formou práce ve zdravotní tělesné výchově. Trvání – 45, 60, zřídka 90 minut, frekvence 1x týdně. Pro naše účely 45 minut.

Obsah a trvání cvičební jednotky/vyučovací hodiny a jejích jednotlivých částí se přizpůsobuje:

- druhu zdravotního oslabení
- zdravotnímu stavu
- biologickému věku
- pohlaví
- pohybovému rozvoji cvičenců/žáků a jejich předcházející pohybové přípravě
- funkční zdatnosti cvičenců
- zájmu cvičenců

Zatížení ve cvičební jednotce/vyučovací hodině

Zatížení se schematicky znázorňuje křivkou, kterou získáme měřením srdeční frekvence v jednotlivých částech cvičební jednotky/vyučovací hodiny. Celkově bývá úroveň zatížení organismu u zdravotně oslabených nižší než u zdravých jedinců. Rozlišujeme 3 základní křivky zatížení:

- jednovrcholová (vrchol je v rozvíjející části) – pro oslabení hybného systému
- dvouvrcholová (2 vrcholy v rozvíjející části) – pro astmatiky
- s vyrovnaným zatížením v rozvíjející části (mírně kolísající zatížení intervalového charakteru) – pro jedince s nadváhou, obezitou a pro kardiaky

Zdravotní tělesná výchova 33 hodin

Očekávané výstupy	Téma/Učivo
Žák: - umí vyhodnotit své pohybové a zdatnostní možnosti - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zvládá jednoduchá cvičení dle vlastního oslabení - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení - získá kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraproduktivní zdravotnímu oslabení - zvládá základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - uvědomuje si rozdíly mezi kvalitním a špatným cvičením, umí poznat chyby u sebe i u jiných	• Význam pohybu pro zdraví • Průpravné cviky, strečink • Dýchání, tepová frekvence • Stavba těla, svaly, těžiště, pocity, uvědomování si těla, správné držení těla • Hygiena při pohybové aktivitě, komunikace, ovládání sebe sama • Základní poskytování první pomoci • Speciální cvičení • Motorické testy • Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti • Plavání • Turistika • Cykloturistika
Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti OSV - osobnostní rozvoj, komunikace, kooperace MKV - lidské vztahy MDV - produktivní činnosti EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	